

Ә'ЙАНТИЙА ЙУҺ'ӘННА

Пешготьна институте

Ль гора шә'дед сәдсалийед пешьнда хөдане ве к'ьтебе Йуһ'әннайе шандийе Мәсиһ ә. Әва к'ьтеба бь дәсте ви, вәхте зерандьна бавәрмәнда, гьрава^ф Патмоседа һатийә һьвисаре (1:9). Йуһ'әнна ве гьраведа жь алийе Императорийа Р'омайеда^ф бона даннасинкьрьна Мьзгинийе һатьбу сьргункьрьне, чьмки һьнге һьндава мәсиһийада^ф зерандьнәкә мәзьн дәстпебьбу. Наве ве к'ьтебе «Ә'йанти» те готьне, чьмки Иса Мәсиһ Йуһ'әннава хөйа бу у вива ә'йан кьр, кө сәр дьне жь һьнгева гьрти һ'әта ахьрийа дьнийәе ве чь бьрқәшьмын.

Ве к'ьтебеда п'айе-п'ьр'е ә'йанти у дитьнок ьн, кө мина сөр'әкә вәшарти нә, ле һьнге гәләк жь ван хәбәрәд сөр'ийә символи бавәрмәндар'а фә'мдари бунә, хәлқер'а на.

Мәрәме ве ә'йантийе әв ә кө хвәндәвана бышьдинә у щәм ван гөмане пешда бинә, өса жи нава зерандьн у щер'ьбандьнада^ф тәйах у амьн ьн. Р'аст ә фькьред ве к'ьтебе мәрвь^ф щур'ә-щур'ә шьровәдькьн, ле диса фькьред сәрәкә зәлал ә'йан ьн: Иса Мәсиһ һежайи һәрәма һәрә жорьн ә. Гәләк навед ви һәнә ве к'ьтебеда (мәсәлә Хөдане^ф хөдана, П'адше п'адша...), ле һе зедә вир'а Бәрх те готьне, чьмки әви хвә мәрвьайийер'а кьрийә қөрбан^ф. Әв у Йе сәр т'әхт р'ушьшти (ава готи Бав^ф) сәр һәр тыштида дьньһер'ьн, һәр алийава һежайи һ'әбандьне у пәсьнстандьне нә. Пе дәсте Иса Мәсиһ Хвәде ве пешийа хьрабийа у нәр'астийа бьдә гьртьне, лап бьдә һьлдане, жь

Ә'ЙАНТИ 1:1–2

Мирещьн^ф гърти we h'әму дьжмьна бьндәст кә у щьмә'та хwә жи бь дәа-дърозгед ә'рд у ә'змане ну хәлат кә.

Мәрәме ве к'ьтебе нә әw ә кә бawәрмәнд нава тьрс у хофеда бьн, ле wәки бь һатьна Исайә дәда у сәрк'әтьна ви гөмана wан һәбә, әшq у ша бьн у һәр алийава һәр гав һазьр бьн. «Әви кә шә'дәтийа ван тышта дьдә, дьбежә: «Бәле, әзе зутьре бем». Амин^ф! Wәрә, йа Хөдан Иса. К'әрәма^ф Хөдан Иса ль wә h'әмуйар'a бә».

Сәрәщәма фькьра к'ьтебе

Пешготьн (1:1-8)

Дитьнока пешьн у нә'мед һәр һ'әфт щьвинар'a^ф
(1:9-3:22)

К'ьтеба кә һ'әфт мора моркьри бу (4:1-8:1)

һәр һ'әфт бор'и (8:2-11:19)

Зийа^ф у һәр дө щә'нәwьр (12:1-13:18)

Дитьнокед дьн (14:1-15:8)

һәр һ'әфт т'асед хәзәба Хwәде (16:1-21)

Wеранбуна Бабилоне^ф, бьндәстбуна щә'нәwьр,
п'ехәмбәре дәрәw у Мирещьн (17:1-20:10)

Диwана хьлазийе (20:11-15)

Ә'рде ну, ә'змане ну у Оршәлима^ф ну (21:1-22:5)

Пашготьн (22:6-21)

Пешготьна Йуһ'әнна

1 ¹ Әва ә'йантийа Иса Мәсиһ ә, к'ижан Хwәде да ви, wәки әw wан тыштед кә гәрәке зутьрәке бьqәwьмьн, нишани хөламед ви кә. Иса пе дәсте мьлйак'әте^ф хwә шанд у ә'лами хөламе хwә Йуһ'әнна кьр. ² Йуһ'әнна

Э'ЙАНТИ 1:3–8

жи шә'дэти́а һәр тыштед кө ви дитьбун да, ава готи шә'дэти́а готына Хвәде, öса жи шә'дэти́а ә'ламәти́а Иса Мәсиһә р'аст*. ³Хвәзи ль ви, кө ве йәке бьхунә у хвәзи ль ван, йед кө ван хәбәред п'ехәмбәртийе^ф бьбьһен у тыштед кө веда һатьнә ньвисаре дьле хвәда хвәй кьн, чьмки вәхт незик ә.

Нә'мә һәр һ'әфт щьвинар'а^ф, йед кө ль қәза Асйайе нә

⁴Жь Йуһ'әнна, һәр һ'әфт щьвинар'а^ф, йед кө қәза Асйайеда нә:

К'әрәм^ф у ә'дьялайи́а ви ль вә бә, Йе кө һәйә, Йе кө һәбу, Йе кө we бе у жь һәр һ'әфт р'öһ'ед кө ль бәр т'әхте ви нә, ⁵⁻⁶öса жи жь Иса Мәсиһе шә'де амьн, ньхөрийе жь нава мьрийа у сәрвәре п'адшәд ә'рде.

Дә бьра р'умәт у қөдрәт вир'а бә һ'әта-һ'әтайе, йе кө мә һ'ыз дькә у әм пе хуна хвә жь гөнәд мә аза кьрьн у әм кьрьн к'аһинәд^ф п'адшәтийе, вәки Бавә^ф ви Хвәдер'а әм хьзмәтк'арийе бькьн. Амин!

⁷Ва йә ә'врава әв те.

һәр ч'ә'ве ви бьбинә,

һ'әта әвәд кө нәк'са ви қөл кьрьн жи.

Һ'әму мьләтед дьнйайе we ль сәр ви шин у к'әдәр бьн. Бәле. Амин!

⁸«Әз Алфа^ф у Омега мә», Хөдан Хвәдейе^ф һ'әму Зорайи́е дьбежә, Йе кө һәйә, Йе кө һәбу у Йе кө we бе.

---

* 1:2 Әва хәбәра «шә'дэти́а ә'ламәти́а Иса Мәсиһ» аһа те фә'мкьрьне: «Әв тыштед кө Иса Йуһ'әннар'а ә'лам кьрьнә, Йуһ'әнна жи шә'дэти́а ван йәка дьдә». Ле бь йунани әв хәбәр аһа жи те фә'мкьрьне: «Шә'дэти́а бона Иса Мәсиһ», ава готи әв тыштед кө Йуһ'әнна дитьбун у бона Мәсиһ дьбежә.

«Йэки мина инсан»

⁹ Эз, Йуһ'әннайе бьре wэ мэ, йэктийа Исада һэвал-п'аре we тэнгасийе^ф, п'адшатийа wi у сэбьра wэ мэ. Эз бона хэбэра Хwэде у шэ'дэтийа бона Иса we гьраведа^ф бум, кө жер'а Патмос дьбежьн. ¹⁰ Р'ожа^ф Хөданда* Р'өһ'е^ф Пироз һатэ сэр мьн у мьн ль пышт хwэ дэнгэки бьльнди мина дэнге бор'ийе бьхист, ¹¹ кө дьгот: «Чь тыште кө тө дьбини, к'ьтебеда бьньвисэ у һэр һ'эфт щьвинар'а бьшинэ, йед кө бажаред Эфэсе, Сьмирнайе, Пэргамайе, Тийатирайе, Сардэйсе, Фьладэлфйайе у Лаудькйайеда нэ».

¹² Эз сэр wi дэнгида вэгэр'ийам кө бьбиньм, к'а к'и йэ мьнр'а хэбэр дьдэ у чахе кө эз вэгэр'ийам, мьн һ'эфт шэмданед зер'ин дитьн. ¹³ Нава ван шэмданада «Йэки мина инсан»* бу, к'ьнщэкэ дьрежэ һ'эта ныга ле бу у мэлахтэки зер'ин ль синге wi бу. ¹⁴ П'ор'е сэре wi мина һьрийа қэрқаш у мина бэрфе сьпи бу, ч'э'вед wi жи мина алава егьр. ¹⁵ Ньгед wi мина сьфьре хаси жь к'ура агьр дэрхьсти, кө дьбрьрқэ у дэнге wi мина дэнге хөлэ-хөла гэлэк ава бу. ¹⁶ Дэсте вийи р'астеда һ'эфт стэйрк һэбун у жь дэве wi шурэки дөдэвийи туж дэрдьк'эт. Р'уйе wi мина р'оие бу кө т'эмамийа қэwата хwэва шэwқ дьдэ. ¹⁷ Чахе кө мьн эw дит, мина йэки мьри к'этымэ бэр ньгед wi. Эwi дәсте хwэйи р'асте дани сэр мьн у готэ мьн: «Нэтьрсэ, эз ьм Йе Пешьн у Пашьн. ¹⁸ Эз йе сах ьм. Эз йе

* 1:10 «Р'ожа Хөдан» т'эне ве дэре Пэймаһа^ф Нуда те фэ'мкьрьне «р'ожа лэ'де», чьмки we р'ожеда Хөдан Иса жь нава мьрийа р'абу.

* 1:13 «Йэки мина инсан» бь йунани хэбэр бь хэбэр аһа йэ: «Көр'е^ф инсан». Аһа жи те фэ'мкьрьне, кө эw мэрьвэк^ф бу. Эва хэбэра Данийел 7:13 бир тинэ. Wэки дьн Иса Мэсиһ жи гэлэк щара наве «Көр'е Инсан» дьда сэр хwэ.

мъри бум, ле ва йэ эз сах ым h'эта-h'этайе. У эз ым хwэйе к'ълитед Мърне у Дийаре Мърйя^ф. ¹⁹ Аwa бньвисэ чь кө тө дьбини, чь кө ньна һэнэ у чь we паше бьбьн. ²⁰ Сөр'а ван стэйрка, йед кө тэ дэсте мьни р'астеда дитын, өса жи һэр h'эфт шэмданед зер'ин эв э: Эw һэр h'эфт стэйрк, мьлйак'этед һэр h'эфт щьвина нэ у эw һэр h'эфт шэмдан, һэр h'эфт щьвин ын.

Т'эми у ширэтед бона щьвина бажаре Эфэсе

2 ¹ Мьлйак'эте щьвина Эфэсер'а бньвисэ беже: Эwi кө h'эфт стэйрк дэсте wийи р'астеда у нава h'эфт шэмданед зер'инда дьгэр'э, аһа дьбежэ: ² Эз һаш жь кьред тэ, хэбата тэ у сэбьра тэ һэмэ. Эз заньм кө тө нькари ль хьраба т'э'мул ки. Тэ эw жи щер'ьбандьн^ф, йед кө хwэ шанди^ф h'эсаб дькьн, ле р'аст нэ өса нэ, тэ дит кө эw дэрэwин ын. ³ Сэбьра тэ һэйэ, бона наве мьн тэ щэфа к'ьшанд у нэwэстийайи. ⁴ Ле газьнэкэ мьн ль тэ һэйэ, кө тө мина бэре мьн h'ыз наки. ⁵ Аwa ньна бинэ бира хwэ, кө тө жь к'ө дэре к'этийи у жь гөнэкьрьне вэгэр'э, кьред хwэйэ пешийе бькэ. һэгэр на, эзе бемэ щэм тэ у шэмдана тэ жь щийе we һьлдьм. ⁶ Ле тыштэки р'ьнд ль щэм тэ һэйэ, кө дьжэни wan кьред николаййа, чава кө эз жи дьжэньме.

⁷ Эwe кө гөһед wi һэнэ, бьра бьбьһе кө P'öh' чь дьбежэ щьвина. Эwe кө сэрк'эвэ, эзе изьне бьдьмэ wi, wэки жь we дара жийине бьхwэ, йа кө бөһьшта Хwэдеда йэ.

Т'эми у ширэтед бона щьвина бажаре Сьмирнайе

⁸ Мьлйак'эте щьвина Сьмирнайер'а бньвисэ беже: Эwi Пешьн у Пашьн, йе кө мьр у жь нава мьрийа р'абу аһа дьбежэ: ⁹ Эз һаш жь тэнгаси у бэлэнгазийа тэ һэмэ, ле

бэле тө дэвлэти йи! Өса жи һаш жь бөхданед ван һәмә, йед кө хwэр'а дьбежын: «Әмә щьһу^ф нә». Әw нә щьһу нә, ле әw жь к'ьништа^ф Мирещьн^ф ьн. ¹⁰ Жь ван тэнгасийа нәтърсә, к'ижане бенә сәре тә. Ва Мирещьн we жь wә һнәка бавежә кәле, wәки һун бенә щер'ьбандьне у һуне дәһә р'ожа щәфе бьк'ьшиньн. һ'әта мьрьне амьн бьминьн, әзе к'офийа^ф жийине бьдъмә тә.

¹¹ Әwe кө гөһед wi һәнә, бьра бьбьһе кө Р'өһ' чь дьбежә щьвина. Әwe кө сәрк'әвә жь мьрьна дөда we зьраре нәбинә.

Т'әми у ширәтед бона щьвина бажаре Пәргамайе

¹² Мьльйак'әте щьвина Пәргамайер'а бьньвисә беже:

Әwe кө шуре wийи дөдәвийи туж һәйә аһа дьбежә: ¹³ Әз һаш жь тә һәмә кө тө ль к'ө дәре дьмини, аwа готи ль wi щийе кө т'әхте Мирещьн ле йә. Тө наве мьн қәвин дьгьри у тә бawәрийа^ф хwәйә һндава мьнда ван р'ожа жи инк'ар^ф нәкьр, гава шә'де мьни амьн Антипас нава wәда һатә көштьне, wi щийе кө Мирещьн ле дьминә.

¹⁴ Ле газьнәкә мьн ль тә һәйә, кө ль we дәре һнәк мәрьвед тә һәнә, кө пәй һинкьрьна wi Бьлами^ф дьчьн, йе кө Балақ һин кьр, кө зар'ед Исраел^ф жь р'е дәрхә, wәки әw қөрбанед^ф п'ута бьхwьн у бенамусийе бькьн. ¹⁵ Өса жи һнәк мәрьвед тә жи һәнә кө пәй һинкьрьна николойийа дьчьн. ¹⁶ Аwа жь гөнәкьрьне вәгәр'ә, һәгәр на, әзе зутьре бемә щәм тә у пе шуре дәве хwә т'әви ван мәрьва шәр'кьм.

¹⁷ Әwe кө гөһед wi һәнә, бьра бьбьһе кө Р'өһ' чь дьбежә щьвина. Әwe кө сәрк'әвә әзе жь wi манайе^ф вәшарти бьдъмә wi у өса жи кәвьрәки сыпи бьдьме, кө we навәки

ну ль сәр кевър ньвисар бә у т'ө кәсе ши нави ньзаньбә, пештьри йе кө ши кәвьри бьстинә.

Т'әми у ширәтед бона щьвина бажаре Тийатирайе

¹⁸ Мьльйак'әте щьвина Тийатирайер'а бьньвисә беже:

Көр'е^ф Хwәде аһа дьбежә, йе кө ч'ә'вед ши мина алава егър ын у ньгед ши мина ши сьфьре хаси кө дьбрьрә: ¹⁹ Әз һаш жь кьред тә, һ'ызкьрьна тә, бавәрийа тә, хьзмәтк'ари у сәбьра тә һәмә. Әз заньм кө кьред тәйә пашwәхтийе жь йед пешийе зедәтьр ын. ²⁰ Ле газьнәкә мьн ль тә һәйә, кө тә we жьне, Изабеле сәбър дьки, кө хwә п'ехәмбәр һ'есаб дькә. Әwa пе һинкьрьна хwә хөламед мьн жь р'е дәрдьхә, wәки бенамусийе бькьн у қөрбанед п'ута бьхwьн. ²¹ Мьн wәхт да we, wәки әw жь гөнәкьрьне вәгәр'ә, ле әw нахwазә дәсте хwә жь бенамусийа хwә бькә. ²² Ва әзе we бавежьмә нава щи-ньвине у йед кө т'әви we бенамусийе жи дькьн, бькьмә һ'аләки гьран, һәгәр жь кьред хwә вәнәгәр'ьн^ф. ²³ Әзе зар'ед we хьм, бькөжьм у һ'әму щьвине бьзаньбьн кө әз ьм, йе дьл у нета ә'нәнә дькә. Әзе ль анәгори кьрьнед wә һәр йәки бьдьмә wә. ²⁴ Ле бәле әз wә, йед майинр'а дьбежьм кө Тийатирайеда нә, ле пәй ве һинкьрьне нәк'әтьнә, әw «Сөр'ед Мирещьнә К'ур» ньзаньн чава кө әw дьбежьн. Әз барәки дьн надьмә сәр мьле wә, ²⁵ ле т'әне чи wә һәйә қәвин бьгьрьн, һ'әта кө әз бем. ^{26–27} Әwe кө сәрк'әвә у һ'әта хьлазийе кьред ль гора дьле мьн бькә, әзе ши һ'өкөме сәр мьләта бьдьмә ши, к'ижан мьн жь Баве хwә һьлдайә

у әwe пе шьвдара һ'әсьни шьвантийе ль ван бькә,
мина фьрақед ч'ьни we бьп'шьринә.*

* 2:26-27 Зәбур 2:9.

²⁸ У эзе стэйрка събейэ зу бьдъмэ ши.

²⁹ Эше кө гөһед ши һэнэ, бьра бьбьһе кө P'öh' чь дьбежэ щьвина.

Т'эми у ширэтед бона щьвина бажаре Сардэйсе

З¹ Мьлйак'эте щьвина Сардэйсер'а бьньвисэ беже: Эши кө һ'эфт р'öh'ед Хwэде у һ'эфт стэйркед ши һэнэ, аһа дьбежэ: Эз һаш жь кьред тэ һэмэ, наве тэ һэйэ йане тō сах и, ле р'аст тō мьри йи. ² һ'шьйар бэ у эвед кө манэ ле ль бэр мьрьне нэ, бькэ бьра сэр хwэда бен, чьмки мьн кьред тэ ль бэр Хwэдейе хwэ гьһишти нэдитьн. ³ Дэ бинэ бира хwэ кө тэ чь стандийэ у бьһистийэ, гөр'а^ф ван тышта бькэ у т'обэ^ф кэ. Ле һэгэр тō һ'шьйар нэби, эзе мина дьзэки сэр тэда бьгьрм у те qэт ньзаньби кө эзе к'ижан сьһ'этеда сэр тэда бьгьрм. ⁴ Ле Сардэйседа чэнд кэсед тэ һэнэ кө ван к'ьнщед хwэ нэлэwьт'андьнэ. Эше бь к'ьнщед чилэ-qэрqаш т'эви мьн бьгэр'ьн, чьмки эwэ һежа нэ. ⁵ Эше кө сэрк'эwэ, эше аһа к'ьнщед чилэ-qэрqаш ль хwэ wэргьрэ. Эзе наве ши жь к'ьтеба жийине р'эсит нэкьм у наве ши ль бэр Баве хwэ у ль бэр мьлйак'этед ши ашкэрэ кьм.

⁶ Эше кө гөһед ши һэнэ, бьра бьбьһе кө P'öh' чь дьбежэ щьвина.

Т'эми у ширэтед бона щьвина бажаре Фьладэлфйайе

⁷ Мьлйак'эте щьвина Фьладэлфйайер'а бьньвисэ беже: Эши пироз^ф, эши р'аст, аһа дьбежэ, йе кө хwэйе к'ьлита Даwьд^ф э, кө вэдькэ у т'ō кэс нькарэ дадэ у дадьдэ т'ō кэс нькарэ вэкэ: ⁸ Эз һаш жь кьред тэ һэмэ. Ва мьн дэрики вэкьри данийэ бэр тэ, кө т'ō кэс нькарэ дадэ. Эз заньм кө qэwата тэ һьнэки һэйэ у тэ гөһ да хэбэра мьн у наве мьн

инк'ар нәкър. ⁹ Бьньһер'ә, һьнәкә жь к'ьништа Мирещьн һәнә, йед кӧ дьбежьн: «Әмә щьһу^ф нә», ле р'аст нә щьһу нә, әв дәрәва дькьн. Ва әзе п'ейи сәр ван кьм, кӧ әв бен у ль бәр ньгед тә та бьн у бьзаньбьн әз тә һ'ыз дькьм. ¹⁰ Тә кӧ т'әмийа мьн хвәй кър у сәбър кър, әзе жи тә жь ви вәхте щер'ьбандьне хвәй кьм, йа кӧ we бе сәр т'әмамия дьнийәе, кӧ бьнәлийед^ф ль р'убари дьне бьщер'ьбинә. ¹¹ Әзе зутърәке бем, чи тә һәйә қәвин бьгьрә, вәки т'ӧ кәс к'офийа тә нәстинә. ¹² Әwe кӧ сәрк'әвә әзе ви п'арьстгәһа^ф Хвәдейе хвәда бькьмә стун у әwe иди дәрнәк'әвә дәрва. Әзе ль сәр ви наве Хвәдейе хвә, ӧса жи наве бажаре Хвәдейе хвә, аһа готи наве Оршәлима^ф ну бьньвисьм, йа кӧ жь Хвәдейе мьн жь ә'змен we бе хваре у әзе наве хвәйи ну жи бьньвисьм.

¹³ Әwe кӧ гӧһед ви һәнә, бьра бьбьһе кӧ Р'ӧһ' чь дьбежә щьвина.

Т'әми у ширәтед бона щьвина бажаре Лавдькйәе

¹⁴ Мьльйак'әте щьвина Лавдькйәер'а бьньвисә беже: «Йе Амин^ф» аһа дьбежә, әв шә'де р'аст у амьн, ч'әвканийа ә'фьрин у хӧльқийед Хвәде: ¹⁵ Әз һаш жь кьред тә һәмә, тӧ нә сар и у нә жи гәрм и. Хвәзи тӧ йан сар буйайи йан жи гәрм. ¹⁶ Ле чьмки тӧ голи йи, нә сар и у нә жи гәрм, әзе тә жь дәве хвә бьр'ежьм. ¹⁷ Тӧ дьбежи: «Әз дәвләти мә, we йәкеда гәләк пешда чумә, қәт һ'әвище тӧ тьшти нимә». Ле тӧ ньзани кӧ тӧ мәр'ьм, р'әбән, бәләнгаз, кор у тә'зи йи. ¹⁸ Әз ве т'әмийе дьдьмә тә: Зер'е кӧ бь егьр һатийә сафикьрьне жь мьн бьк'ьр'ә, вәки тӧ дәвләти би у к'ьнщед чилә-қәрқаш жь мьн бьк'ьр'ә, кӧ ль хвә ки, вәки шәрма тә'зибуна тә бе ньхамтьне, ӧса жи дәрмане ч'ә'ва, кӧ ль ч'ә'вед хвә ди, вәки бьбини. ¹⁹ Әз к'ижана һ'ыз дькьм

ль ван һылтем^ф у ван ширэт дькым. Бона ве йэке хирэт кэ у жь гөнэкьрыне вэгэр'э! ²⁰ Ва эз ль бэр дэри сэкьни мэ у ль дери дьхьм. һэгэр йэк дэнге мьн бьбьһе у дери ль мьн вэкэ, эзе һэр'ымэ һьндөр', т'эви ви нан бьхьым у эве жи т'эви мьн. ²¹ Эве кө сэрк'эвэ, эзе дәстуре бьдьме кө т'эви мьн сэр т'эхте мьн р'уне, чава кө эз сэрк'этым у т'эви Баве хвэ сэр т'эхте ви р'уныштым.

²² Эве кө гөһед ви һэнэ, бьра бьбьһе кө Р'өһ' чь дьбежэ щьвина».

Т'эхте э'зменда

4 ¹ Пэй ван тыштар'а мьн дина хвэ даие, ва э'зменда дэрик вэкьри йэ. У эв дэнге кө мьн бэре мина дэнге бор'ийе бьһистьбу мьнр'а гот: «Р'абэ вэрэ ве жоре, эзе ван тыштед кө гэрэке жь вьр шунда бьрфэвьмьн, нишани тэ кьм». ² һэма һьнге Р'өһ'е Пироз һатэ сэр мьн, мьн дина хвэ даие, ве т'эхтэк ль э'змен һэбу у йэк ль сэр т'эхт р'унышти бу. ³ У шэwqa диндара йе р'унышти мина йа кэвьре йаспис у сардийон бу. У к'эскэсоре жи дора т'эхт гьртьбу, мина ишьqa зьмруде.* ⁴ Ль дора ви т'эхти бист чар к'өрси һэбун у ль сэр ван к'өрсийа бист чар р'успи^ф р'уныштьбун. К'ьнщед чилэ-қэрқаш ль ван бун у к'офийед зер'ин жи ль сэре ван бун. ⁵ Жь т'эхт бьруск у дэнгед гөр'инийа э'wр-э'змана дэрдьк'этын. Ль бэр т'эхт һ'эфт агьред алавпек'эти һэбун, кө эв һэр һ'эфт р'өһ'ед

---

* 4:3 «Йаспис» бь заравэки дьн «йешим» э, «сардийон» бь заравэки дьн «эқиқ» у «зьмруд» жи р'энге к'эскда йэ. Эвана һ'эму кэвьред бьрқокэ қимэт ьн. Чь кө иро кэвьрнас жер'а дьбежьн «йаспис» нэ зэлал э. Дьбэ кө наве «йаспис» һьнге бона «лал» бу, ава готи «брилийант», кө кэвьре сыпи йэ (Э'йанти 21:11, 18, 19).

Хwәде нә. ⁶ Ль бәр т'эхт тыштәки мина бә'рәкә шушә һәбу, кӧ мина хьрустале зәлал бу.

Ль дора т'эхт, һәр алики чар р'öh'бәр һәбун, кӧ пешийе у пашийева ч'ә'вава т'ьжи бун. ⁷ Р'öh'бәре пешьн мина шер бу, р'öh'бәре дӧда мина щанәга бу, р'öh'бәре сьсийа р'уйе ви мина р'уйе мәрыва бу у р'öh'бәре чара жи мина тәйре симьр'и кӧ дьфьр'ә. ⁸ һәр чар р'öh'бәр жи шәш баски бун, сәр у бьнва ч'ә'вава хьт-хьти бун. У шәв у р'ож дәнге хwә нәдьбьр'ин дьготьн:

«Пироз, пироз, пироз,
Хӧдан Хwәдейе һ'әму Зорайийе,
Йе кӧ һәбу, Йе кӧ һәйә у Йе кӧ we бе».

⁹ Гава ван һәр чар р'öh'бәра, р'умәт, һөрмәт у шькьри дьданә Йе кӧ ль сәр т'эхт р'уньштиә у һ'әта-һ'әтайе сах ә, ¹⁰ әв һәр бист чар р'успи бәр Йе кӧ ль сәр т'эхт р'уньшти дәвәр'уйа дьчун, сәре хwә бәр ви даданин, Йе кӧ һ'әта-һ'әтайе сах ә у к'офийед хwә давитьнә бәр т'эхт у дьготьн:

¹¹ «Йа Хӧдан Хwәдейе мә,
тӧ һежа йи кӧ р'умәт, һөрмәте у қәвате бьстини.
Чьмки тә һәр тышт ә'фьрандьн
у бь хwәстьна тә әв ә'фьрин у һәнә».

К'ьтеба гӧломаткьрийә моркьри

5 ¹ һынге мьн дәсте вийи р'астеда, Йе кӧ ль сәр т'эхт р'уньштьбу, к'ьтебәкә гӧломаткьри дит кӧ һәр дӧ алийава һатьбу ньвисаре у бь һ'әфт мора һатьбу моркьрьне. ² Мьн дина хwә даие, we мьлийак'әтәки қәват бь дәнгәки бьльнд дьгот: «К'и һежа йә кӧ моред ве к'ьтебе же р'акә у к'ьтебе вәкә?» ³ Ле т'ӧ кәс т'ӧнәбу, нә ль ә'мен, нә ль сәр ә'рде у нә жи жь бьне ә'рде, кӧ бькарьбуйа әва к'ьтеба вәкьра ле бьньһер'ийа. ⁴ Әз жи

к'элә-к'эл дыгърийам, кө йәки һежа нәһатә дитьне, wәки әw к'ьтеба вәкьра ле бьньһер'ийа. ⁵ һьнге жь р'успийа йәки мьнр'а гот: «Нәгъри! Ва Шере жь қәбила Щьһуда^ф, р'ьк'ьнйата^ф Дауьд сәрк'әт у дыкарә һәр һ'әфт моред we к'ьтебе же р'акә у вәкә».

⁶ һьнге мьн дина хwә даие, we говәка wi т'әхтида, к'ижан һәр чар р'өһ'бәр у р'успийа доре гьртьбун, Бәрхәк сәкьни бу, чава кө сәржекьри бә. һ'әфт стьруйед wi у һ'әфт ч'әвед wi һәбун, әw һәр һ'әфт р'өһ'ед Хwәде нә, кө ль т'әмаийа дьнйаие һатьнә шандьне. ⁷ Әw һат у к'ьтеб жь дәсте wийи р'асте, Йе кө ль сәр т'әхт р'уньшьтбу һьлда. ⁸ Чахе wi әw һьлда, әw һәр чар р'өһ'бәр у һәр бист чар р'успи ль бәр wi Бәрхи дәвәр'уйа чун. Дәсте һәр йәкида чәнг^ф у т'асед зер'инә т'ъжи бьхур^ф һәбун. Әw бьхур дөайед щьмә'та Хwәде нә. ⁹ У стьранәкә ну дьстьран дьготьн:

«Тө һежа йи, кө we к'ьтебе һьлди
у моред we же р'аки.

Чьмки тө һати сәржекьрьне

у пе хуна хwә тә мәрвь жь һәр бәрәке, жь һәр зьмани,
жь һәр щьмә'те у жь һәр мьләти к'ьр'ин бона Хwәде,

¹⁰ тә әw кьрьн п'адшатийа к'аһина бона хьзмәтк'арийа
Хwәде

у әwe ль сәр дьнйаие п'адшатийе бькьн».

¹¹ һьнге мьн дина хwә даие, мьн дәнге гәләк мьлйак'әта бьһист кө дора т'әхт, ван р'өһ'бәра у р'успийа гьртьбун. Р'әқәма ван дыгъһиштә бь һ'әзара у миллийна. ¹² Бь дәнгәки бьльнд дьстьран дьготьн:

«Әw Бәрхе сәржекьри һежа йә
кө қәwате, дәwләмәндтийе,
сәрwахтийе^ф, карине,

höрмөтө, р'умөтө у пэсьне бьстинэ».

¹³ Мьн бьхист кө һәр э'фьринед ль э'змен, ль сэр э'рде, йед бьн э'рде, йед бэ'реда у һ'эмуйед нава ванда, дьстьран:

«Бьра һ'эта-һ'этайе пэсьн, һөрмэт, р'умэт у қəват
ль Йе сэр т'эхт р'уньшти, өса жи ль ви Бэрхи бә!»

¹⁴ У ван һәр чар р'öh'бэра дьготьн: «Амин!» у р'успи дэвэр'уйа чун, сэре хвэ бэр ви данин.

Һ'эфт мор чава тенэ вэкьрне?

Б¹ һынге мьн дина хвэ даие, ви Бэрхи морэкэ жь ван һәр һ'эфт мора вэкьр у мьн жь ван һәр чар р'öh'бэра дэнгэки мина дэнге гөр'инийа э'вра бьхист кө дьгот: «Wэрэ». ² Мьн дина хвэ даие, ва һэспэки боз хöйа бу, дәсте йе лесийарбуйида тиркэванэк һэбу, к'офик wir'a һатэ дайине у эw чава э'гит чу, wэки сэрк'эвэ.

³ Чахе Бэрх мора дöда вэкьр, мьн бьхист кө р'öh'бэре дöда гот: «Wэрэ». ⁴ һынге һэспэки дьнейи р'энге зэрда дэрк'эт* у сийаре wir'a изьн һатэ дайине, кө э'дьялайие жь дьнйаие һьлдэ, wэки мэрьв һэвдö бькөжьн. Шурэки мэзьн wir'a һатэ дайине.

⁵ Чахе ви мора сьсийа вэкьр, мьн бьхист кө р'öh'бэре сьсийа гот: «Wэрэ». Мьн дина хвэ даие, ва һэспэки р'эш у дәсте сийаре вида мезинэк һэбу. ⁶ һынге те бежи мьн дэнгэк бьхист, жь нава һәр чар р'öh'бэра дьһат кө дьгот: «Чапэкэ гэньмэ бьч'ук пе зивэки^ф у се чапед бьч'ук щэһ пе зивэки*. Ле зьраре нэдэ зэйт'е у шэраве».

---

* 6:4 Бь йунани аһа те фэмкьрне: «Р'энге егьрда».

* 6:6 һынге зивэк һэде хэбата р'ожэкэ п'алэки бу.

⁷ Чахе ви мора чара вэкър, мьн дэнге р'öh'бэре чара бьхист кӧ дьгот: «Wэрэ». ⁸ Мьн дина хвэ даие, ва хэспэки шиноқи, кӧ наве сийаре ви Мьрн бу, Дийаре Мьрийа пэй ви дьһат. h'ököm wir'a hatə дайине сэр п'арэкэ жь чар п'аред дьнийаие, wэки пе шур, хэлайийе, нэхwэшийа h'al у р'э'wьред дьнийаие ван бькӧжэ.

⁹ Чахе ви мора пенща вэкър, мьн бьн горигэһеда^ф р'öh'ед ван мэрьва дитьн, йед кӧ бона Хэбэра Хwэде у бона шэ'дэтийа кӧ дабун хатьбунэ кӧштьне. ¹⁰ Ван бь дэнгэки бьльнд кьрэнэ гази у готьн: «Йа Хwэйи-Хӧдане пироз у р'аст! Те h'эта к'энге диwane нэки у h'эйфа хуна мэ жь бьнэлийед р'убари дьне һьлнэди?» ¹¹ һьнге жь ван һэр йэкир'a чӧхед чилэ-qэрqаш хатьнэ дайине у ванр'a hatə готьне, кӧ һьнэк wэxt жи һеса бьн, h'эта кӧ h'эсабе һэвал-хӧламед ван у хушк-бьред ванэ кӧ we мина ван бенэ кӧштьне, т'эмам бэ.

¹² Чахе ви мора шэша вэкър, мьн дина хвэ даие, э'рд райим h'эжийа. P'o мина к'ӧрхе^ф жь пьр'ч'е чекьри р'эш бу у хив сэрда-педа бу мина хуне. ¹³ Стэйркед э'змен ӧса жорда к'этьнэ э'рде, чава кӧ дара һежире жь бэр байе райим дьһ'эжэ у бэред we* же дьварьн. ¹⁴ һьнге э'зман бу мина к'ьтеба гӧломатккьри ль һэв hatə п'еч'ане, һьлк'ьшийа у h'эму ч'ийа у гьрав жь щийед хвэ h'эжийан. ¹⁵ Ви чахи п'адшед дьнийаие, мэзьнед we, сэрэскэред we, дэwлэтийед we, э'гитед we у h'эму мэрьвед хӧлам у аза хвэ шкэфт у qэйед ч'ийада вэшартьн, ¹⁶ ч'ийа у qэйар'a дьготьн: «Сэр мэда бьк'эвьн у мэ жь р'уйе ви вэшерьн, Йе кӧ ль сэр т'эxt р'унышти йэ, ӧса жи жь хэзэба Бэрх.

---

* 6:13 һьнэк фэ'м дькьн кӧ һежир нэгьһишти нэ, ле һьнэк жи фэ'м дькьн кӧ гьһишти нэ.

17 Чъмки р'ожа хэзэба ванэ мэзын hat у к'и дыкарэ тэйах кэ?»

Жь зар'ед Исраел 144,000 кэс тенэ моркьрыне

7 ¹ Пэй ве йэкер'а мьн дина хвэ даие, we чар мьляк'эт ль һэр чар қөлбед дьнйайе сэкьни нэ у байед һэр чар қөлбед дьнйайе һ'ышк гьртьнэ, wэки ль э'рде, бэ'ре у т'о даре нэхьн. ² һынге мьн мьляк'этэки дьн жи дит кэ жь р'оһьлате дьһат у мора вийэ жь Хвэдейе сах һэбу. Әви бь дэнгэки бьльнд ль ван һэр чар мьляк'эта кьрэ гази, йед кэ ванр'а һатьбу дайине, кэ зьраре бьдьнэ э'рде у бэ'ре, ванр'а гот: ³ «Зьраре нэдьнэ э'рде, бэ'ре у дара, һ'эта кэ эм море ль э'нийа хөламед Хвэдейе хвэ нэхьн». ⁴ һынге р'эқэма йед кэ һатьбунэ моркьрыне мьн бьһист: Жь һ'эму қэбилед^ф зар'ед Исраел сэд чьл чар һ'эзар һатьбунэ моркьрыне.

⁵ Жь қэбила Щьһуда донздәһ һ'эзар,

жь қэбила Р'убен донздәһ һ'эзар,

жь қэбила Гад донздәһ һ'эзар,

⁶ жь қэбила Ашер донздәһ һ'эзар,

жь қэбила Нэфтэли донздәһ һ'эзар,

жь қэбила Мьнашә донздәһ һ'эзар,

⁷ жь қэбила Шьмһ'ун донздәһ һ'эзар,

жь қэбила Леви^ф донздәһ һ'эзар,

жь қэбила Исахар донздәһ һ'эзар,

⁸ жь қэбила Зэбулон донздәһ һ'эзар,

жь қэбила Усьв^ф донздәһ һ'эзар

у жь қэбила Бьнйамин^ф донздәһ һ'эзар һатьбунэ моркьрыне.

Һ'әму мьләтед дьһийәе

⁹ Пәй ве йәкер'а мьн дина хwә дае, ва әлаләтәкә өса мәзн, кө т'ө кәси нькарьбу бьжьмарта жь һәр мьләти, жь һәр бәрәке, жь һәр щьмә'те у жь һәр зьмани ль бәр т'әхт у ви Бәрхи сәкьни бун. Чөхед чилә-қәрқаш ль ван бун у ч'ьрьлед хөрма жи дәстед ванда бун, ¹⁰ бь дәнгәки бьльнд дькьрьнә гази дьготьн:

«Хьлазбун^ф жь дәсте Хwәдейе мә йә,
Йе кө ль сәр т'әхт р'уһьшти йә
у жь дәсте ви Бәрхи йә».

¹¹ һьнге әw һ'әму мьльак'әтед кө ль дора т'әхт, р'успийа у ван һәр чар р'өһ'бәра гьртьбун, бәр т'әхт дәвәр'уйа чунә ә'рде, сәре хwә бәр Хwәде данин ¹² у готьн:

«Амин!
Пәсьн, р'умәт, сәрвахти,
шькьри, һөрмәт, қәват у зорайи
бьра һ'әта-һ'әтайе Хwәдейе мәр'а бә.
Амин!»

¹³ һьнге жь ван р'успийа йәки мьһр'а гот: «Әвед кө чөхед чилә-қәрқаш wәргьрти нә, әw к'и нә у жь к'ө дәре һатьнә?»

¹⁴ Мьн вир'а гот: «Әз хөлам, әз ньзаньм, тө зани». һьнге әви мьһр'а гот: «Әвана әw ьн, йед кө жь we тәнгасийа мәзн һатьнә, чөхед хwә пе хуна ви Бәрхи шуштьнә, чил-қәрқаш кьрьнә.

¹⁵ Ләма әwә ль бәр т'әхте Хwәде нә,
п'арьстгәһа вида шәв у р'о ви дьһ'әбиньн.
Йе ль сәр т'әхт р'уһьшти, we коне хwә ль сәр ван
вәгьрә.

¹⁶ Әwe иди нә т'и бьн, нә бьр'чи бьн
у нә жи тә'в у гәрмайийе ль ван хә.

¹⁷ Чьмки эw Бэрхе кө говэка т'эхтда йё,
we шьвантийе ль ван бькэ,
ван бьбэ сэр канийед ава жийине.
У Хwэде жи we h'эму һесьред ч'э'вед ван паqьж кэ».

Мора h'эфта

8 ¹ Чахе эwi мора h'эфта вэкьр, э'зменда wкэ нив сьh'эти һэр тышт сэqьр'и. ² Ђьнге мын эw һэр h'эфт мьлйак'этед кө ль бэр Хwэде сэкьнибун дитьн, ванр'a h'эфт бор'и һатьнэ дайине.

³ Мьлйак'этэки дьн бьхурданга зер'ин дестда һат, ль бэр горигэһа зер'ин сэкьни. Wир'a гэлэк бьхур һатэ дайине, wэки бь т'эви дөайед щьмэ'та Хwэде дайнэ сэр горигэһа зер'инэ ль бэр т'эхте Хwэде. ⁴ Дуйе we бьхуре т'эви дөайед щьмэ'та Хwэде жь дэсте wi мьлйак'эти бэрбь Хwэде бьльнд бу. ⁵ Паше мьлйак'эт эw бьхурданг һьлда, жь агьре горигэһева дагьрт авитэ сэр э'рде. Бу гөр'инийа дэнгед э'wра бьруске бьрq вэда у э'рд h'эжийа.

Һэр чар бор'ийед пешьн

⁶ Ђьнге ван һэр h'эфт мьлйак'этед кө h'эфт бор'ийед ван һэбун к'аре хwэ кьрьн, кө ль бор'ийа хьн.

⁷ Йе пешьн ль бор'ийе хьст, тэйрок у агьр хунева т'эвайи сэр э'рдеда бари. У жь се п'ара п'арэкэ э'рде шэwьти, жь се п'ара п'арэкэ дара шэwьти у h'эму гиһаһе шин шэwьти.

⁸ Мьлйак'эте дөда ль бор'ийе хьст, тыштэки мэзьни мина ч'ийаки агьр пек'эти һатэ авитьне нава бэ'ре. У жь се п'ара п'арэкэ бэ'ре бу хун, ⁹ жь се п'ара п'арэкэ h'эйwanед бэ'реда qьр' бу у жь се п'ара п'арэкэ гэмийа wepан бу.

¹⁰ Мьлйак'эте сьсийа ль бор'ийе хьст у стэйркэкэ мэзьнэ мина qэндила алав пек'эти жь э'змен к'этэ сэр п'арэкэ жь

се п'аред ч'эма у авед канийа. ¹¹ Наве we стэйрке Зьрич'к бу. Жь се п'ара п'арэкэ ава бу зьрич'к у жь we аве гэлэк мэрыв мьрн, чьмки эв ав т'л бу.

¹² Мьлйак'эте чара ль бор'ийе хьст, жь се п'ара п'арэкэ р'ойе, жь се п'ара п'арэкэ hive у жь се п'ара п'арэкэ стэйрка дэрб стандьн, öса кө жь се п'ара п'арэкэ ван қарийа у жь се п'ара п'арэкэ р'оже р'онайи нэда, öса жи жь се п'ара п'арэкэ шэве.

¹³ Ђнге мьн дина хвэ даие, we тэйрэки симьр' жор э'зменда дьфьр'и у мьн бьхист кө wi бь дэнгэки бьльнд дьгот: «Wэй, wэй, wэй ль сэре бьнэлийед ль р'убари дьне, кө we бэр дэнге ван бор'ийед һэр се мьлйак'этед майин к'эвьн, йед кө we ль бор'ийа хьн».

Бор'ийа пенца

9 ¹ Мьлйак'эте пенца ль бор'ийе хьст у мьн дина хвэ даие, стэйркэк жь э'змен к'этэ сэр р'уйе э'рде у к'ьлита дэре гэлийе^ф һэй-вайе we стэйркер'а һатэ дайине. ² Эwe дэре гэлийе һэй-вайе вэкьр, жь гэли ду-духан дэрк'эт мина дуйе к'ура мэзьн у р'уйе р'ойе у һэwe гьрт. ³ Жь we ду-духане көли^ф дэрк'этьнэ сэр р'уйе э'рде, ванр'а қэwата мина қэwата дуп'ышкед э'рде һатэ дайине. ⁴ Ванр'а һатэ готьне, кө зьраре нэдьнэ гиһе э'рде, нэ жи т'ö шинайийе у даре, ле бьдьнэ ван мэрывед кө мора Хwэде ль сэр э'нийа ван т'өнэйэ. ⁵ Ванр'а һатэ дайине, кө ван нэкөжьн, ле пенц мэһа бьдьнэ щэфе. Еша ван мина еша лехьстьна дупышка бу. ⁶ Ван р'ожада мэрыве ль мьрьне бьгэр'ьн, ле we нэбиньн, эwe һ'эйра мьрьнеда бьн, ле мьрьне жь ван бьр'эвэ.

⁷ Qьлхе ван көлийа мина ван һэспа бун, йе кө бона шер' тенэ һазьркьрьне. Ль сэр сэре ван тыштед мина

к'офийед зер'ин һэбун у р'уйе ван мина р'уйе мэр'ва бун. ⁸ П'ор'е сэре ван мина п'ор'е жьна бун у дьранед ван мина дьранед шера бун. ⁹ Елэкзэр'һ'ед^ф ван һэбун, мина йед һ'эсьни, дэнге баскед ван мина дэнге ван э'рэба бун, кө чава гэлэк һэсп ван дьк'ьшиньн у дажонэ нава шер'. ¹⁰ Мина дуп'ышка жи поч'ед ван һэбун у сэр поч'а жи дэрзи, к'ижанада қәвата ван һэбу кө пенц мәнә мер'в бьднэ щэфе. ¹¹ Мьлйак'эте гэлийе һэй-вайе ль сэр ван п'адша бу, кө наве ви бь ибрани^ф «Абадун» бу, бь йунани «Аполийон», кө те фэ'мкьрьне: «Веранкьр».

¹² Вэйа пешьн дэрбаз бу. Жь вьр шунда ва дө вэйе жи бен.

Бор'ийа шэша

¹³ Мьлйак'эте шэша ль бор'ийе хьст у мьн дэнгэк жь һэр чар стьруйед горигәһа зер'инэ ль бэр Хвәде бьһист, ¹⁴ кө дьготә ви мьлйак'эте шэша, йе кө бор'и дестда бу: «Ван һэр чар мьлйак'этэд кө ль бэр ч'әме Фьратейи мэзьн гьредайи нэ вэкә». ¹⁵ һьнге әв һэр чар мьлйак'эт һатьнә бэр'дане, йед кө бона we сьһ'эте, we р'оже, we мәһе у we сале һатьбунә һазьркьрьне, вәки жь се п'ара п'арэкә мэр'вайе бькөжьн. ¹⁶ Мьн р'әқәма ордийед сийари бьһист кө дөсьд миллион бу. ¹⁷ We дитьнокеда һэсп у сийаред ван мьнва аһа хөйа бун: Р'энгед елэкзэр'һ'ед ван р'энге сори мина егьр, ширки мина қалч'ич'әке, қич'ьки мина к'ьрк'утеда^ф бун. Сэре һэспед ван мина сэре шера бун у жь дәве ван агьр, ду у к'ьрк'ут дэрдьк'эт. ¹⁸ Пе ван һэр се бәла, жь се п'ара п'арэкә мэр'вайе, пе агьр, ду у к'ьрк'ута кө жь дәве ван дэрдьк'эт һатьнә көштьне. ¹⁹ Чьмки қәвата һэспа дэв у делед ванда бун. Делед ван мина мә'ра бун у сэре ван һэбун, кө пе ван зьрар дьдан.

²⁰ Эw мэръвед майинэ кӧ пе ван бэла нэһатънэ кӧштъне, жь ван п'утед кӧ бь дэстед хwэ чекьрьбун вэнэгэр'ийан. Вана дэсте хwэ жь щьнһ'эбандъне^Ф, жь ван п'утед зер'э, зивэ, сьфьрэ, кэвьрэ, дарэ кӧ набиньн, набьһен у нагэр'ьн нэк'ьшандьн. ²¹ Ӗса жи жь кӧштъне, сербазийе^Ф, бенамусийе у дьзийа хwэ вэнэгэр'ийан.

Мьльйак'эт у к'ьтеба бьч'укэ гӧломатккьри

10 ¹ Һьнге мьн мьльйак'этэки дънейи зор дит кӧ жь э'змен дьһатэ хwаре. Э'wр ле wэргьрти бу у к'эскэсор ль сери бу, р'уйе wi мина р'ойе бу, ньгед wi жи мина стунед егьр бун. ² Дэсте wiда к'ьтебэкэ бьч'укэ вэкьри һэбу, ньге хwэйи р'асте дани сэр бэ'ре, ньге хwэйи ч'эпе жи дани сэр бэже^Ф ³ у бь дэнге бьльнд мина мьр'инийа шер кьрэ қар'ин. Чахе кӧ wi кьрэ қар'ин, һэр һ'эфт гӧр'инийед э'wра пе дэнгед хwэ хэбэр дан. ⁴ Гава ван һэр һ'эфт гӧр'инийед э'wра хэбэр дан, мьн кьр кӧ бьньвисьм, ле жь э'змен дэнгэк һатэ мьн кӧ дьгот: «Эw тыштед кӧ һэр һ'эфт гӧр'инийед э'wра готън, ван э'йан нэкэ, нэньвисэ».

⁵ Һьнге эw мьльйак'эте кӧ мьн дитьбу, wэки wi ньгэк данибу сэр бэ'ре у йэк жи сэр бэже, дэсте хwэйи р'асте бэрбь э'змен бьльнд кьр ⁶ у пе эwi сонд хwар кӧ һ'эта-һ'этайе сах э, awa готи пе wi йе кӧ э'зман, һ'эмуйед weда, э'рд, һ'эмуйед weда у бэ'р, һ'эмуйед weда э'фьрандънэ у гот: «Иди wэхте дэрэнги нэк'эвэ. ⁷ Ле гава мьльйак'эте һ'эфта дэнг ль бор'ийе хэ, Һьнге we эw сӧр'а т'ьвдира Хwэде бе сери, йа кӧ wi э'лами хӧламед хwэ п'ехэмбэра кьрьбу».

⁸ Пэй ве йэкер'а wi дэнге кӧ мьн жь э'змен бьһистъбу, диса т'эви мьн хэбэр да у гот: «Һэр'э, we к'ьтеба вэкьри

жъ дэсте ви мьлайк'эти һьлдэ, йе кө ль сэр бэ'ре у бэже сэкьни йэ». ⁹ Эз жи чумэ щэм ви мьлайк'эти у мьн жер'а гот: «K'a we к'ьтеба бьч'ук бьдэ мьн». Эви мьнр'а гот: «Һан ве һьлдэ у бьхвэ. Эве нав-дъле тэда тэ'л бэ, ле дэве тэда we мина һьнгв ширьн бэ». ¹⁰ һьнге мьн к'ьтеба бьч'ук жъ дэсте мьлайк'эт һьлда у хвар. Дэве мьнда мина һьнгв ширьн бу, ле чахе мьн эw хвар, мьн нав-дъле хвэда тэ'лайи к'ьфш кър. ¹¹ Ви чахи мьнр'а һатэ готьне: «Гэрэке тэ диса ль сэр гэлэк щьмэ'та, мьлэта, зьмана у п'адша п'ехэмбэртийе бьки».

Дө шэ'дед кө п'ехэмбэртийе дькьн

11 ¹ һьнге қамишэки^ф мина шьва мьнр'а һатэ дайине у һатэ готьне: «Р'абэ, п'арьстгэһа Хвэде у горигэһе чап кэ у йед кө теда дьһ'эбиньн жи бьжмьрэ. ² Ле һ'эwша п'арьстгэһейэ дэрва бьһелэ у we чап нэкэ, чьмки эw п'утп'арьстар'а^ф һатэ дайине. Эwe Бажаре Пироз чьл дө мэһа бьн п'ийада п'епэс кьн. ³ У эзе т'эмийе бьдьмэ дө шэ'дед хвэ, эwe к'өрх хвэкьри һ'эзар дөсьд шест р'ожи п'ехэмбэртийе бькьн». ⁴ Эвана эw һэр дө даред зэйт'уне у һэр дө шэмдан ьн, йед кө ль бэр Хөдане дьнйайе дьсэкьньн. ⁵ һэгэр мэрвьэк кө бьхвазэ зьраре бьдэ ван, агьре жъ дэве ван дэрдьк'эвэ, дьжмьнед ван һ'уфи хвэ дькэ. У һэгэр мэрвьэк бьхвазэ зьраре бьдэ ван, гэрэке эw хвэха өса бе көштьне. ⁶ һ'өкөме ван һэйэ, кө р'ожед п'ехэмбэртийа хвэда э'змен дадьн, wэки баран нэбарэ. өса жи һ'өкөме ван ль сэр ава һэйэ, кө ван бькьнэ хун у к'энге жи бьхвазьн, дькарьн һэр щур'э бэла биньнэ сэре дьне.

⁷ Гава эвана шэ'дэтиа хвэ сэр һэвда биньн, һьнге эw щэ'нэwьре кө жъ гэлийе һэй-вайе дэрдьк'эвэ, we т'эви

ван шэр' кэ, ван бьндэст кэ у бькөжэ. ⁸ Щьнийазед ван we ль сэр майдана ви бажаре мэзын авити бьн, ль ви щийе кө Хөдане ван хэр дөйя hatэ хачкьрьне^Ф, кө бь мэ'на р'öh'ани жер'а «Содом^Ф» у «Мьсьр^Ф» те готьне. ⁹ Жь h'эму щьмэ'та, бэрэка, зьмана у мьлэта we ce р'ож у нива ль щьнийазед ван бьньһер'ьн у нәһельн кө щьнийазед ван бькьнэ т'ьрба. ¹⁰ Бьнэлийед ль р'убари дьне we дьле хwэ ль ван ша кьн у ша бьн, хэлата жи һэвр'а бьшиньн, чьмки ван хэр дө п'ехэмбэра щэфа дьданэ йед кө ль сэр р'уйе э'рде дьман.

¹¹ Пэй ce р'ож у нивар'а Хwэде р'öh' бэр ванда ани, эw р'абунэ сэр п'ийа у хофэкэ мэзын к'этэ сэр йед кө эw дитьн. ¹² һьнге ван хэр дөйя дэнгэки бьльнд жь э'змен бьһист кө ванр'а дьгот: «Wэрьнэ ve жоре». У эwана бэр ч'э'вед дьжмьнед хwэ э'wрава һьлк'ьшийанэ э'змен. ¹³ We сьһ'эте э'рд қайим h'эжийа, жь дәһә п'ара п'арэкэ бажер һьлшийа у we э'рдһ'эжеда h'эфт h'эзар мэрвь мьрьн, йед майин жи ч'э'втьрсийайи бун, шькьри дьданэ Хwэдейе э'змен.

¹⁴ Wэйа дөда дэрбаз бу. Ва йа сьсийа we зутьре бе.

Дэнге бор'ийа h'эфта: h'эбандьна ль э'змен

¹⁵ Мьльак'эте h'эфта ль бор'ийе хьст у э'зменда дэнгед бьльнд hatьн кө дьготьн:

«П'адшатийа дьнийаie бу йа Хөдане мә у Мэсиһе ви, эwe h'эта-h'этайе п'адшатийе бькэ».

¹⁶ Эw хэр бист чар р'успийед кө ль бэр Хwэде сэр к'өрсийед хwэ р'унышьтбун, хwэ дэвэр'уйа авитьн, сэре хwэ бэр Хwэде данин ¹⁷ у готьн:

«Йа Хөдан Хwэдейе h'эму Зорайийе,
Йе һэйи у Йе һэбуйи,

эм шыкрийе дьднэ тэ,
кө тэ қәwата хwэйэ мэзын станд
у дэст бь һ'өкөме хwэ кьр.

¹⁸ П'утп'арьст қьлқьлин, ле хэзэба тэ һат.

Wэхт пер'а гьһиштиё, кө диwана мьрийа бьки,
хэлата бьди хөламед хwэ, п'ехэмбөра у щьмэ'та хwэ
өса жи йед кө жь тэ дьтьрсьн, жь бьч'ука һ'эта мэзына.

Wэхт һат, кө қьр'а wан бини, йед кө дьне хьраб дькьн».

¹⁹ Пэй ве йәкер'а п'арьстгәһа Хwәдейэ ә'змен вәбу у
wеда Сьндоqа^ф Пәймана wi хөйа бу. Бьруске бьрқ дан,
гөр'инийа дәнгед ә'wра һатә бьһистьне, әрд һ'әжийа у
тәйрок бари.

К'өлфәт у зийа^ф

12¹ һынге нишанәкә мэзын ә'зменда хөйа бу:
К'өлфәтәке р'о ль хwэ wәргьртьбу, һив бьне
п'ийада у к'офикә жь донздәһ стәйрка жи ль сери бу.
² Әw һ'әмлә бу у к'әтьбу бәр зар'е, еша хwэ дьк'ьшанд у
дькьрә қир'ин.

³ Пэй ве йәкер'а нишанәкә дьн жи ә'зменда хөйа бу. Мьн
дина хwэ даёе, ва зийаки^ф зәри мэзын кө һ'әфт сәри у
дәһә стьруйед wi һәбун у һ'әфт т'аш жи ль сәред wi бун.

⁴ Поч'а wi жь се п'ара п'арәкә стәйркед ә'змен к'ьшанд у
авитә сәр әрде. Әw зийа ль бәр we к'өлфәта^ф кө к'әтьбу
бәр зар'е сәкьни, кө һәма чаwа зар' бьбә we зар'е һ'уфи
хwэ кә. ⁵ We к'өлфәте зар'әкә көр'ин ани, кө we бь шьвдара
һ'әсьни шьвантийе ль һ'әму мьләта бькә. Ле зар'а we һатә
р'аһьштьне, ль щәм Хwәде у бәр т'әхте wi. ⁶ К'өлфәт жи
р'әви бәр'ийе^ф, ль wi щийе кө жь алийе Хwәдеда жер'а
һатьбу һазьркьрьне, wәки әw ль wьр һ'әзар дөсьд шест
р'ожи бе хwәйкьрьне.

⁷ Ынге ль э'змен шэр' дэст пе бу. Мьхайил мьляк'этед хwэва т'эви зийе шэр' кър, зийе жи мьляк'этед хwэва т'эви ван шэр' кър. ⁸ Ле зийе да дэр, э'зменда жи иди ши дэст ван нэк'эт, ⁹ эw зийаие мэзын жорда hatэ авитьне. Эва эw мэрe бэре бу, кө жер'а Мирещьн у Шэйт'ан дьбежьн, йе кө т'эмамияа дьне хальфандийэ. Эw мьляк'этед хwэва жорда hatьнэ авитьне сэр р'уйе э'рде.

¹⁰ Ынге мьн ль э'змен дэнгэки бьльнд бьхист кө дьгот: «Ньна йэ wэxте хьлазкърьн^Ф, qэwат у п'адшатийа Хwэдейе мэ, öca жи h'ököме Мэсиhe wi. Чьмки эw хэйбкьре хушк-бьред мэ жорда hatэ авитьне, йе кө шэw у р'ож бэр Хwэдейе мэ хэйба ван дькър. ¹¹ Эwана пе хуна Бэрхе у хэбэра шэ'дэтийа хwэ сэр wi к'этьн, э'мьре хwэ h'эта мьрьне h'эз нэкърьн. ¹² Аwа ша бьн, э'зманно у йед кө wанда дьминьн. Ле wэй ль э'рде у ль бэрe, чьмки Мирещьн жорда сэр wэда hatэ авитьне у эw жь herce хwэ дьхwэ, кө занэ we һьндьки бьминэ».

¹³ Гава зийе дит кө эw жорда hatэ авитьне сэр э'рде, пэй we к'өлфэте к'эт, йа кө зар'а көр'ин анибу. ¹⁴ Дö баскед тэйре симьр'ийэ мэзын we к'өлфэтер'а hatьнэ дайине, wэки бьфьр'э һэр'э бэр'ийе, wi щийе хwэ, к'идэре жь зийе дур we ce сал у нива бьһата хwэйкърьне. ¹⁵ Ынге зийе жь дэве хwэ мина ч'ем ав бэр'да пэй we к'өлфэте, wэки we пе лейе бьхэньқинэ. ¹⁶ Ле э'рде алик'арийа we к'өлфэте кър, дэве хwэ вэкър у эw ч'эме кө зийе жь дэве хwэ бэр'дабу даqортанд. ¹⁷ Ынге wi зийаии herca хwэ ль we к'өлфэте р'акър у чу, wэки шэр'e хwэ т'эви ван зар'ед weйэ майин

бькэ, йед кө т'эмийед Хвэде дьрэдиньн у шэ'дэтига бона Иса дьдьн*. ¹⁸ Зийа ль дэве бэ'ре сэкьни.

Дө щэ'нэвьр дэрдьк'эвьн

13 ¹ Ынге мын дина хвэ даие, ва щэ'нэвьрэк жь бэ'ре дэрдьк'эт. Ы'эфт сэред ви у дэһэ стьруйед ви һэбун, ль сэр стьруйед ви дэһэ т'аш бун у ль сэр һэр һ'эфт сэред ви жи навед к'ьфьрийа бун. ² Эв щэ'нэвьре кө мын дит, мина пьльнг бу, ньгед ви мина лэпе һ'эр'ч'а бун у дэве ви жи мина дэве шера бу. Ви зийайи қэвата хвэ, т'эхте хвэ у һ'өкөме хвэйи мэзын да ви щэ'нэвьри. ³ Сэрики ви щэ'нэвьри бьриндар ль бэр мьрьне бу, ле бьрина ви һатэ қэнщкьрьне. У т'эмамыя дьнйаие сэр ви щэ'нэвьри э'щербмайи ма. ⁴ Ван сэре хвэ ль бэр зийе данин, кө ви һ'өкөме хвэ да ви щэ'нэвьри. Оса жи сэре хвэ ль бэр щэ'нэвьр данин у готьн: «Гэло к'и мина ви щэ'нэвьри йэ? У к'и дькарэ т'эви ви шэр' кэ?»

⁵ Эви щэ'нэвьрир'а изьн һатэ дайине кө дэве хвэ бемэ'рифэт вэкэ у к'ьфьрийа бькэ, өса жи вир'а һатэ дайине, кө чьл дө мэһа бь һ'өкөме хвэ бькэ. ⁶ Эви һьндава Хвэдеда дэве хвэ бь к'ьфьрийа вэкр у ч'ер'и наве ви, коне ви у йед кө э'зменда дьмыньн кьр. ⁷ Изьн вир'а һатэ дайине, кө т'эви щьмэ'та Хвэде шэр' кэ у сэрк'эвэ. Оса жи һ'өкөме ль сэр һэр бэрэке, щьмэ'те, зьмани у мьлэти вир'а һатэ дайине. ⁸ Ы'эму бьнэлийед ль р'убари дьне ве сэре хвэ ль бэр ви дайньн, навед к'ижана жь вэхте э'фьрандьна дьнйаиеда к'ьтеба жийинейэ Бэрхе сэржекьрида нэһатьнэ ньвисаре.

---

* 12:17 Аһа жи те фэ'мкьрьне: «У шэ'дэтига э'ламэтига Иса хвэй дькьн».

⁹ Göhe к'е һэйэ, бьра бьбьһе:

¹⁰ Әвед кө йе дил к'этыне нэ, we дил бьк'эвьн,

әвед кө йед бэр шур к'этыне нэ, әве бэр шур к'эвьн*.

Ль вьр we сэбьр у бавэрийа щьмэ'та Хwэде кер бе.

¹¹ һьнге мын дина хwэ дайе, ва щэ'нэвьрэки дьн жь э'рде дэрдьк'эт, дө стьруйе вийэ мина йе бэрха һэбун у мина зийе хэбэр дьда. ¹² Әви т'эмамийа һ'өкөме щэ'нэвьре пешьн ль бэр ви хwэха дьда хэбате у п'ейи сэр э'рде у бьнэлийед we дькьр, wэки сэре хwэ ль бэр ви щэ'нэвьре пешьн дайньн, йе кө бьрина вийэ кө бэрбь мьрьне дьбьр һатьбу қэнщкьрьне. ¹³ Ви щэ'нэвьри нишанед өса э'щебэ мэзын дькьрьн, һ'эта кө агьр жи жь э'змен ль бэр ч'э'ве мэрьва давитэ сэр э'рде. ¹⁴ Әви пе ван нишанед кө вьр'а һатьбунэ дайине, wэки ль бэр щэ'нэвьре пешьн бькэ, бьнэлийед ль р'убари дьне дьхальфандьн. Әви ванр'а гот, кө һ'эйкэлэки ви щэ'нэвьри чекьн, йе кө бь шур һатьбу бьриндаркьрьне у дьса сах бу. ¹⁵ һ'өкөм вьр'а һатэ дайине, wэки р'өһ' бэр һ'эйкэле щэ'нэвьрда бинэ, кө һ'эйкэле щэ'нэвьр хэбэр дэ у бькарьбэ әвед кө щэ'нэвьр нэһ'эбиньн бьдэ көштьне. ¹⁶ Әви п'ейи сэр һ'эмуйа кьр, аwa готи бьч'ук у мэзына, дэвлэти у бэлэнгаза, аза у хөлама кө нишане бьдьнэ сэр дэсте хwэийи р'асте йан э'нийа хwэ, ¹⁷ wэки т'ө кэс нькарьбэ нэ бьк'ьр'э, нэ жи бьфьрошэ, пештьри ви, йе кө нишана щэ'нэвьр, аwa готи наве ви йан һ'эсабе наве ви сэр э.

¹⁸ Ль вьр сэрвахти кер те: һ'ьш-ақьле к'е һэйэ, бьра һ'эсабе щэ'нэвьр бьжмьрэ, чьмки һ'эсабе мэрьвэки йэ у һ'эсабе ви шэшьд шест шэш э.

---

* 13:10 Йерэмийа 15:2; 43:11. Нав дэстньвисаред һьнэкада аһа йэ: «Әве кө пе шур дькөжьн, әве жи пе шур һэр'ьн».

Бэрх у йед хьлазбуйи

14 ¹ Паше мьн дина хwэ даие, ва Бэрх ль сэре ч'ийайе Сийоне^ф сэкьни бу у сэд чъл чар h'эзар мэръв т'эви ви бун, кө ль сэр э'нийа ван наве ви у наве Баве ви нъвисар бун. ² Мьн жь э'змен дэнгэк бьхист, мина дэнге гэлэк ава у мина дэнге гөр'инийа э'wрайэ қайим. Эw дэнге кө hatэ мьн, мина дэнге мьқаме чэнгвана бу, кө ль чэнгед^ф хwэ дьхьн. ³ Wана ль бэр т'эхт у ль бэр ван hэр чар р'öh'бэра у р'успийа стьранэкэ ну дьстьра. Т'ö кэс нькарьбу we стьране хин буйа, пештьри ван сэд чъл чар h'эзаред кө жь дьнийае hatьбунэ к'ьр'ине. ⁴ Эвана эw ьн, йед кө сэре хwэ жьнар'а данэнинэ, эw йед бьк'ьр^ф ьн. Эвана пэй Бэрх дьчьн, к'ода кө эw дьчэ. Эвана жь нава мэрьва hatьнэ к'ьр'ине, чава бэре дэрэмэта пешьн кө Хwэде у Бэрхр'а бенэ дайине. ⁵ Дэрэw жь дэве ван дэрнэк'этийэ, эw бeқöсур ьн.

Се мьлйак'эт

⁶ Ђнге мьн дина хwэ даие, ва мьлйак'этэки дьн кө э'зменда дьфьр'и у Мьзгинийа вийэ h'эта-h'этайе hэбу, wэки we Мьзгинийе бьдэ йед р'убари дьне, ава готи h'эму мьлэта, бэрэка, зьмана у щьм'эта. ⁷ Ви бь дэнгэки бьльнд дьгот: «Жь Хwэде бьтьрсьн у шькьрийе бьдьнэ ви, чьмки сьh'эта диванкьрьна ви пер'а гьһишт. Сэре хwэ бэр ви дайньн, йе кө э'рд у э'зман, бэр у авед канийа э'фьрандьнэ».

⁸ Ђнге мьлйак'этэки дьн пэй ви hat у гот: «҂льшийа, wеран бу! Эw Бабилона^ф мэзьн, йа кө эw шэрава қавийа^ф хwэйэ har h'эму мьлэт данэ вэхварьне».

⁹ Пэй ве йәкер'а мьлайак'этәки дьн жи пэй ван һат у бь дэнгәки бьльнд гот: «Әве кӧ сәре хвә ль бәр щә'нәвьр у һ'әйкәле ви дайнә у нишана ви сәр ә'ниһа хвә йан сәр дәсте хвә қәбул кә, ¹⁰ әве жь we шәрава һерса Хвәде вәхвә, йа кӧ ав т'әвнәкьри йә, к'аса вийә хәзәбеда дагьрти йә. Әве ль бәр мьлайак'әтед пироз у ль бәр Бәрх агьр у к'ьрк'утеда щәфе бьк'ьшинә. ¹¹ Дуйе щәфе ван we һ'әта-һ'әтайе бьк'ьшә у шәв у р'ож we р'ьһ'әтиһа ван т'ӧнәбә, йед кӧ сәре хвә бәр щә'нәвьр у һ'әйкәле ви датиһьн у нишана ви ль сәр ван ә».

¹² Ава ль вьр we сәбьра щьмә'та Хвәде кер бе, йед кӧ т'әмийед Хвәде дьқәдиһьн у һьндава Исада амьн ьн.

¹³ һьнге мьн жь ә'змен дэнгәк бьһист кӧ дьгот: «Бьһьвисә: Жь вьр шунда хвәзьли нә әв мәрвь, йед кӧ бона бавәрийа сәр Хӧдан we бьмьрьн». Р'ӧһ' дьбежә: «Бәле! Әве жь хәбата хвә р'ьһ'әт бьн, чьмки кьред ван т'әви ван дьчьн».

Нандьруна^Ф р'уйе ә'рде

¹⁴ У мьн дина хвә даһе, ва ә'врәки сыпи у йәки мина инсен* ль сәр ви ә'ври р'уһьшти бу. К'офикә зер'ин ль сәре ви бу у дә'сәкә туж жи дәсте вида бу. ¹⁵ һьнге мьлайак'әтәки дьн жь п'арьстгәһе дәрк'әт, бь дэнгәки бьльнд ль әви кӧ ль сәр ә'вр р'уһьшти бу кьрә гази у готе: «Дә'са хвә бавеже бьдьру, чьмки әв сьһ'әта нандьруне^Ф һат, бәре ә'рде иди гьһиштиһә». ¹⁶ Әви кӧ ль сәр ә'вр р'уһьшти бу дә'са хвә авитә р'уйе ә'рде у ә'рд һатә дьруне.

* 14:14 Шьровәкьрьна хәбәра «йәки мина инсен» бьн р'еза Әйанти 1:13-да бьхуһьн.

¹⁷ Ынге жь we п'арьстгәһа ә'змен мьлйак'әтәки дьн дәрк'әт у дәсте вида жи дә'сәкә туж һәбу.

¹⁸ We һнге жь горигәһе мьлйак'әтәки дьн дәрк'әт, кө һ'өкөме ви ль сәр егьр һәбу, әви бь дәнгәки бьльнд ль йе хwәйе дә'са туж кьрә гази у готе: «Дә'са хwәйә туж бавежә гушийед тьрийед ә'рде у бьчьнә, чьмки тьрийед we иди гьһиштьнә». ¹⁹ Ви мьлйак'әти жи дә'са хwә авитә ә'рде, тьрийед ә'рде чьнин у бона һ'ьнщьр'андьне авитә ви һ'әwзе мәзьни хәзәба Хwәде. ²⁰ Әw тьри ви һ'әwзида һатьнә һ'ьнщьр'андьне, кө жь бажер дәр бу у жь һ'әwз хун к'ьшийа, хуне авитә гәме һәспа, қаси һ'әзар шәшсьд мәйдани* гьрт.

Һ'әфт мьлйак'әт у һ'әфт бәла

15 ¹ Ынге мьн ль ә'змен нишанәкә дьнә мәзьн у әщеб дит, һ'әфт мьлйак'әтед хwәйе һ'әфт бәлайед ахьрийе пе к'ижана we хәзәба Хwәде бьһата сери. ² Ви чахи мьн тьштәки мина бә'рәкә шушә егьрва т'әвайи дит, өса жи әвед кө щә'нәwьр, һ'әйкәле ви у һ'әсабе наве ви бьндәст кьрьбун. Әвана сәр бә'ра шушә сәкьни бун, чәнгед кө Хwәде дабунә ван дәстед ванда бун ³ у стьрана Мусайе^ф хөламе Хwәде у стьрана Бәрх дьстьран:

«Кьред тә мәзьн у әщеб ьн
Хөдан Хwәдейе һ'әму Зорайийе!
Р'ийед тә р'аст у сәр һәқийе нә,
йа П'адшайе мьләта.

⁴ Хөдан, к'и жь тә we нәтьрсә
у р'умәте нәдә ви наве тә?
Чьмки тө т'әне йе пироз и.

* 14:20 «Һ'әзар шәсьд мәйдан» бь һ'әсабе ньһа дькә сесьд километьр.

h'эму мьлэте бэрбь тэ бен
у сэре хwэ бэр тэ дайнын,
чъмки кьред тэйэ р'аст хойа бун».

⁵ Пэй ван тыштар'а мьн дина хwэ даие, ва п'арьстгэһа
э'змен вэбу, ава готи Коне^Ф Шэ'дэтийе. ⁶ Эw һэр
h'эфт мьлайак'этед хwэйе һэр h'эфт бэла жь п'арьстгэһе
дэрк'этын. К'ьтанед паqьжэ бьрqок ль ван бун у мэлахтед
зер'ин ль сингед ван бун. ⁷ һынге жь һэр чар р'öh'бэра
йэки h'эфт т'асед зер'инэ хэзэба wi Хwэдейива т'ьжи, йе
кө һ'эта-һ'этайе сах э, данэ ван һэр h'эфт мьлайак'эта.
⁸ П'арьстгэһ дуйе р'умэта Хwэде у qэwата wива т'ьжи бу
у т'ө кэс нькарьбу бьк'эта п'арьстгэһе, һ'эта кө һэр h'эфт
мьлайак'эта, һэр h'эфт бэла нэанина сери^Ф.

h'эфт т'асед хэзэба Хwэде

16 ¹ һынге мьн дэнгэки бьльнд жь п'арьстгэһе бьһист
кө дьготэ һэр h'эфт мьлайак'эта: «һэр'ьн, һэр h'эфт
т'асед хэзэба Хwэде бьр'ежьнэ сэр э'рде».

² Мьлайак'эте пешьн чу т'аса хwэ р'етэ сэр э'рде, п'ьзькед
п'исэ хьраб ль сэр ван мэрьва дэрк'этын, йед кө нишана
щ'энэwьр ль сэр ван бу у сэре хwэ ль бэр h'эйкэле wi
данибун.

³ Йе дөда т'аса хwэ р'етэ сэр бэ'ре, бэ'р бу мина хуна
мьрийа у h'эму h'эйванед бэ'реда qьр' бун.

⁴ Йе сьсийа т'аса хwэ р'етэ сэр ч'эма у авед канийа, эw
бунэ хун. ⁵ Wi чахи мьн дэнге мьлайак'эте ава бьһист кө
дьгот:

«Тө сэр р'астийе йи,
Йе һэйи, Йе һэбуи у Йе пироз и,
кө тэ диванед бь ви аwайи кьрын.

⁶ Чъмки ван хуна щьмэ'та Хwэде у п'ехэмбэра р'ет

у тэ хун ль ван да вэхварьне.

Р'аст эw хөре ве йэке нэ».

⁷ Ђнгге дэнгэк жь горигэне hat, кө аha дьгот:

«Бэле, йа Хөдан Хwэдейе h'эму Зорайийе,
диwanед тэ р'аст у hэq ьн».

⁸ Мьлйак'эте чара т'аса хwэ р'етэ сэр р'ойе у wer'a hatэ дайине, кө мэрьвайе бь егьр бьqэлинэ. ⁹ Ђнгге мэрьв жь дэст шэwата гэрмайийе hatьнэ qэландьне у к'ьфьри наве Хwэде кьрьн, кө h'өкөме wi ль сэр ван бэла hэйэ. Ле эw жь кьред хwэйэ хьраб вэнэгэр'ийан, wэки шькьри бьдана wi.

¹⁰ Мьлйак'эте пенща т'аса хwэ р'етэ сэр т'эхте щэ'нэwьр у тэ'ристани hatэ сэр п'адшатийа wi, жь еше мэрьва зьмане хwэ дьгэстьн ¹¹ у жь дэст еша у п'эзька к'ьфьри ль Хwэдейе э'змен кьрьн, ле жь кьред хwэйэ хьраб вэнэгэр'ийан.

¹² Мьлйак'эте шэша т'аса хwэ р'етэ сэр ч'эме Фьратейи мэзын, ава ч'ем ч'ькийа, wэки р'е бона п'адшед р'оһьлате бе hазьркьрне. ¹³ Ђнгге мьн дина хwэ даие, ва се р'öh'ед^ф h'эрамэ^ф мина бэqа, жь дэве wi зийайи, жь дэве щэ'нэwьр у жь дэве п'ехэмбэре дэрэw дэрдьк'этьн. ¹⁴ Эвана эw р'öh'ед щьна бун, йед кө нишанед э'щев дькьн. Эw дьчьнэ щэм h'эму п'адшед дьнйайе, wэки ван бьщьвиньн, бона шэр'е we Р'ожа Мэзынэ Хwэдейе h'эму Зорайийе.

¹⁵ «Ва йэ эзе мина дьза бем! Хwэзи ль wi, йе кө h'ьшйар дьминэ у к'ьнщед хwэ хwэй дькэ, wэки тэ'зи нэгэр'э у эйба wi хөйа нэбэ!»

¹⁶ Ђнгге ван р'öh'a эw п'адша щьwандьнэ wi щийи кө бь избрани жер'a «Һармэгэдон» те готьне.

¹⁷ Мьлйак'эте h'эфта т'аса хwэ р'етэ сэр hэwe у жь т'эхте п'арьстгэне дэнгэки бьльнд дэрк'эт у гот: «hatэ сери!»

¹⁸ Ынге бьруске ле да, бу гөр'инийа дэнге э'wра у э'рд өса қайим һ'эжийа, кө жь we р'ожа инсан дьне к'этийэ һ'эта ньһа э'рд аһа нәһ'эжийайэ. Э'рдһ'эж һақас қайим бу!

¹⁹ Бажаре мэзын бу се п'ара у бажаред мьлэта weран бун. Бабилонa мэзын һатэ бира Хwэде, wэки we к'аса хwэйэ шэрава хэзэба гьранва бьдэ we. ²⁰ һ'эму гьрав бэтаwэбун у ч'ийа иди нәһатьнэ хойане. ²¹ Жь э'змен тэйрока гьрэ wэкэ пенци килограме сэр мэрьвада бари. Мэрьва жь дэст ледана тэйроке к'ьфьри ль Хwэде кьрын, чьмки эва бэла гэлэки гьран бу.

Мака қавийе

17 ¹ Жь wan һэр һ'эфт мьльак'этед кө хwэйе һэр һ'эфт т'аса бун, йэки һат т'эви мьн хэбэр да у гот: «Wэрэ we дэре, эз диwана we қава бь нав у дэнг нишани тэ кьм, йа кө ль сэр гэлэк ава р'унышти йэ. ² П'адшед дьнийайе т'эви we қави кьрын у бьнэлийед р'убари дьне пе шэрава қавийа we сэрхwэш бун».

³ Ынге P'öh'e Пироз һатэ сэр мьн, wi мьльак'эти эз бьрмэ бэр'ике. Мьн дина хwэ даје, ва жьнэк ль сэр щ'нэwьрэки core гэwэз сийар, кө сэрда-педа жь һэр алийава бь навед к'ьфьрийава т'ьжи бу у һ'эфт сэред wi у дәһэ стьруйед wi һэбун. ⁴ Эw к'өлфэта к'ьнща ширк у core гэwэзва wэргьрти бу, пе зер', кэwьред қимэт, лал у дөр'ва^ф хэмьли бу. К'асэкэ зер'ин дәсте weда бу, эw к'ас жи к'ьрети у мьр'дар'ийа қавийа weва дагьрти бу. ⁵ Ль сэр э'нийа we навэки сөр'и ньвисар бу: БАБИЛОНА МЭЗЫН, МАКА ҚАВА У К'ЬРЕТИЙЕД ДЬНЙАЙЕ. ⁶ Мьн дина хwэ даје, we эw к'өлфэта пе хуна щьм'та Хwэде у пе хуна шә'дед Иса сэрхwэш буйэ.

Гава кө мын әв дит, әз гәләки ә'щербмайи мам. ⁷ һынге ви мьлайак'әти мынр'а гот: «Тө чьма ә'щербмайи майи? Әзе сөр'а we к'өлфәте у сөр'а ви щә'нәвьре кө әва ле сийар ә, к'ижан кө һ'әфт сәред ви у дәһә стьруйед ви һәнә, тәр'а бежым. ⁸ Әв щә'нәвьре кө тә дит, вәхтәке һәбу, ле ньһа т'өнә. Әве зутьре жь гәлийе һәй-вайе дәрк'әвә у һәр'ә онда бә. Бьнәлийед р'убари дьнейә кө навед ван жь вәхте ә'фьрандына дьнайеда к'ьтеба жийинеда нәһатьнә ньвисаре, we ә'щербмайи бьминьн, гава ви щә'нәвьри бьбиньн, йе кө һәбу у ньһа т'өнә, ле we һәбә.

⁹ Ль вьр һ'ьш-ақыл кер те. Әв һәр һ'әфт сәри, һ'әфт ч'ийа нә, сәр к'ижана әв к'өлфәт р'уньшти йә, өса жи һ'әфт п'адша нә. ¹⁰ Жь ван пенщ к'әтьнә, йәк һәйә, йе дьн һе нәһатийә у гава бе, гәрәке һьнәк вәхт бьминә. ¹¹ Әв щә'нәвьре кө вәхтәке һәбу у ньһа т'өнә, әв хвәха жи п'адше һ'әйшта йә. Әв йәки жь ван һәр һ'әфта йә у we һәр'ә онда бә.

¹² Әв һәр дәһә стьруйед кө тә дитьнә, дәһә п'адша нә, кө һе п'адшати нәстандына, ле бәле we һ'өкөм бьстиньн, кө т'әви щә'нәвьр бона сьһ'әтәке п'адшатийе бькьн.

¹³ Мәрәме ван һәр дәһа йәк ә, әве қәват у һ'өкөме хвә бьдына щә'нәвьр. ¹⁴ Әвана we т'әви Бәрх шәр' бькьн, ле Бәрх т'әви йед газикьри, бьжарти у амьна we ль сәр ван бькарьбә, чьмки әв Бәрх Хөдане хөдана у П'адше п'адша йә».

¹⁵ һынге мьлайак'әт мынр'а гот: «Әв авед тә дитьнә кө әва қав ль сәр ван р'уньштийә, әв щьм'әт ьн, ә'лаләт ьн, мьләт у зьман ьн. ¹⁶ Әв һәр дәһә стьруйед кө тә дитьнә, өса жи щә'нәвьр we һәвр'а бьжәнһә йа қав. Әве дәсте we жь һәр тышти бькьн, we тә'зи кьн у гоште we бьхьн, егьрда бьшәвьтиньн. ¹⁷ Чьмки Хвәде әв йәк кьрә дьле

ван, кӧ хвэстьна ви бькын у сэр нетэке бьн, п'адшатийа хвэ бьднэ щэ'нэвэр, h'эта кӧ хэбэред Хвэде бенэ сери.
¹⁸ Эв жьна кӧ тэ дит, эв бажаре мэзын э, йе кӧ п'адшатийе ль сэр п'адшед дьнийайе дькэ».

Веранбуна Бабилоне^ф

18 ¹ Пэй ван тыштар'а мьн дина хвэ даие, we мьлийак'этэки дьн жь э'змен дьхатэ хваре. Эв хвэ́йе h'өкөме мэзын бу у жь диндара ви р'уйе э'рде р'онайи бу. ² Эви бь дэнгэки бьльнд кьрэ гази у гот:

«Һылшийа, веран бу, Бабилона мэзын!

Эв бу щи-вар, мьск'эне цьна

у сьт'ара h'эму р'өһ'ед h'эрам,

қәлетка h'эму тэйрэдед нэп'акэ мьр'дар'.

³ Чьмки жь we шэрава қавийа вейә һар

h'эму мьлэта һьлда вэхвар,

п'адшед дьнийайе т'эви we қави кьрын,

базьрганед дьнийайе жь агьре дьле we дэвлэти бун».

⁴ Ль вьр мьн жь э'змен дэнгэки дьн бьһист кӧ дьгот:

«Жь нава we дэрк'эвьн, щьмэ'та мьн,

wэки һун нэбьнэ һэвал-п'аред гөнед we

у жь бэлайед we п'аре нэстиньн.

⁵ Чьмки гөнед we сэр һэв щи бунэ гьһиштьнэ h'эта э'змен

у Хвэде нэр'астийед we анинэ бира хвэ.

⁶ We чь кьрьбэ өса жи һун биньнэ сэре we

у ль анэгори кьред we,

дӧ щар һақаси ле вэгэр'иньн,

эв к'аса кӧ we бона wэ дагьрт,

һун дӧ щар тэ'л ль we бьднэ вэхварьне.

⁷ Чьқас р'умэта хвэ бьльнд кьрийә

у к'ефа дьле хwэ дэрбаз кьрийэ,
 һақаси щэфа-шине сэрда биньн.

Чьмки дьле хwэда аһа дьбежэ:

«Эз чава п'адша р'уньшти мә,

у нэ жьнэби мә,

т'ө щар эзе шине нэбиньм».

⁸ Лэма жи нава р'ожэкеда we бэлайед we сэр weда бен:

Нэхwэшийа һ'ал, шин у хэлайи у we бьбэ хөре егьр.

Чьмки эw Хөдан Хwэде қəват э, йе кө диwана we
 дькэ».

⁹ П'адшед дьнйайе, йед кө пер'а қави у к'еф кьрьнэ, гава
 дуйе шəwата we бьбиньн, we бьгьрин у сэр we шине
 бькьн. ¹⁰ Жь тьрса щэфе we, эwe ль дур бьсэкьньн у бежьн:

«Wэй, wэй ль тэ бажаре мэзьн,

бажаре зор, Бабилон!

Диwана тэ сьһ'этэкеда сэр тэда һат».

¹¹ Базьрганед дьнйайе we ль сэр we бьгьрин у шине
 бькьн, чьмки иди тө кэсе тыштед wanэ фьротане нэк'ьр'э:

¹² һур-муред зер', зив, кэвьред қимэт, лал-дөр', к'ьтане
 қимэт, п'арч'ед ширк, һэвьрмыш, п'арч'ед core гəвəз, һэр
 дара бинхwэш у һэр тыштед жь қилед фила, тыштед
 жь даред һэрэ қимэт, жь сьфьр, һ'эсьн у мэрмэр, ¹³ өса
 жи дарчин^ф, бьһарата бинхwэш, бьхур, р'уне бинхwэш,
 бьхуре^ф э'рəби, шəрав, бьзьре зэйт'уне, аре хас, гəньм,
 дəвар, пəз, һəсп, э'рəбə, хөлам у р'өһ'ед инсен жи.

¹⁴ Базьргане бежьн: «Эw тыштед дьле тэдайэ ширьн жь
 дəсте тэ чун у һ'əму тыштед р'əwшə бьрқок жь тэ бьрийан,
 иди т'ө щар эw дəст тэ нак'əвьн». ¹⁵ Эw базьрганед ван
 тышта, йед кө пе Бабилоне дəwлəти бьбун, we жь тьрса
 щэфе we дур бьсэкьньн бьгьрин, бавежьнэ сэр we ¹⁶ у
 бежьн:

«Wэй, wэй бажаре мэзын,
кө тә к'ятане қимәт, п'арч'е ширк у соре гәвәз ль хwә
wәргьртъбу

у бь зер', кәвьре қимәт, лал-дөр'ва хәмьли буйи!

¹⁷ һақас һәбук^ф сьһ'әтәкеда п'уч' бу чу».

Һ'әму сәрдаред гәмийа у сийаред гәмийа, гәмивана^ф у
Һ'әмуйед кө пе хәбата сәр бә'ре ә'буре хwә дькьрын, дур
сәкьнин ¹⁸ у чахе дуйе шәwата ви дитьн, кьрынә қир'ин у
готьн: «Гәло бажарәки дьн мина ви бажаре мэзын һәбу?»

¹⁹ Хwәли ль сәре хwә кьрын, бь шин у гьри кьрынә қир'ин
у готьн:

«Wэй, wэй ль ви бажаре мэзын,
wәки һ'әмуйед бә'редайә хwәйигәми
пе һәбука вийә хьнебуйи дәwләти бьбун,
чава сьһ'әтәкеда веран бу чу!»

²⁰ Әзмано, щьм'әта Хwәде, шанди у п'ехәмбәрно!

Дьле хwә ша кьн ль ви бажари,
кө Хwәде һ'әйфа wә жь ви һьлда.

²¹ һьнге мьльак'әтәки қәwат, кәвьрәк мина бәрәшәки
мэзын һьлда, авитә бә'ре у гот:

«Бь ви аwaiи жи бажаре мэзын Бабилон we қайим
жорда бе авитьне

у иди т'ө щар we хөйа нәбә.

²² We иди дәнге чәнг, сазбәнд, бьлурван у бор'иван
нав тәда т'ө щар нәйе бьһистьне.

We иди һостаки т'ө п'ешәйи^ф

т'ө щар нав тәда хөйа нәбә.

We иди дәнге бәрәша жи

т'ө щар нав тәда нәйе бьһистьне.

²³ We иди ч'ьрусийа ч'ьре жи

т'ө щар нав тәда хөйа нәбә

We иди дэнге бук-зэ'ве жи
т'ö щар нав тэда нэйе бьһистьне.
Базьрганед тэ гьрэгьред дьһийае бун
у һ'эму мьлэт бь сербазийа тэ жь р'е хальфин^ф.
²⁴ У хуна п'ехэмбэр у щьмэ'та Хwэде к'этэ стуйе ви
бажари, бале хуна ван һ'эмуйа кө ль сэр р'уйе э'рде
һатьнэ р'етьне».

Шабуна ль э'змен

19 ¹ Пэй ван йэкар'а, мьн ль э'змен дэнгэки бьльнд
бьһист, мина дэнге э'лалэтэкэ гьран кө дьгот:

«һалелуйа^ф!

Хьлазбун, р'умэт у қэват йед Хwэдейе мэ нэ!

² Диванед ви р'аст у һэқ ьн.

Эви дивана we қаве кьр

йа кө пе қавийа хwэ дьне һ'эр'ьманд

у һ'эйфа хуна хөламед Хwэде жь we һьлда».

³ Щара дөда готьн:

«һалелуйа!

һ'эта-һ'этайе дуйе жь we бьк'ьшэ».

⁴ һэр бист чар р'успи у һэр чар р'öh'бэр дэвэр'уйа чун у
сэре хwэ ль бэр ви Хwэдейе ль сэр т'эхт р'унышти данин
у готьн:

«Амин, һалелуйа!»

⁵ һьнге дэнгэк жь т'эхт һат у гот:

«һ'эму хөламед вийэ кө жь ви хоф дькьн,

бьч'ук у мэзын пэсьне Хwэдейе мэ бьдьн».

⁶ һьнге мьн дэнг бьһист, чава дэнге э'лалэтэкэ гьран,
мина дэнге хөлэ-хөла гэлэк ава у мина дэнге гөр'инийа
э'wрайэ қайим кө дьготьн:

«һалелуйа!

Чьмки Хөдан Хвәдейе мәйи һ'әму Зорайийе
дәст бь п'адшатийе кьр.

⁷ Эм wir'a гөл дьн у ша бьн
у шькьрийе бьдьнә wi,
чьмки дә'wата Бәрх пер'a гьһишт
у дәргистийа wi к'аре хвә кьрийә.

⁸ Бона ль хвәкьрьне
к'ьтане бьрқоки пақьж жер'a һатә дайине».

(Әw к'ьтан нишана кьрьнед щьмә'та Хвәдейә р'аст ьн.)

⁹ Һьнге wi мьляк'әти мьнр'a гот: «Бьньвисә:
Хвәзи ль ван, кө бона шайийа дә'wата Бәрх һатьнә
т'әглифкьрьне!» Сәрда зедә кьр гот: «Ай әв ьн хәбәрәд
Хвәдейә р'аст».

¹⁰ Wi чахи әз дәвәр'у чумә ньга, кө сәре хвә ль бәр
wi дайнъм, ле әwi мьнр'a гот: «Ве йәке нәкә! Әз жи
һәвал-хөламәки мина тә у ван хушк-бьред тә мә, к'ижан
ә'ламәтийа Исайә р'аст хвәй дькьн*. Сәре хвә ль бәр
Хвәде дайнә. Чьмки әw р'астийа кө Иса ә'лам кьр әw
п'ехәмбәра дьдә хәбәрдане**.»

Һәспе боз у сийаре wi

¹¹ Һьнге мьн дина хвә даие, ә'зман вәбу ва йә
һәспәки боз, кө сийаре wir'a Амьн у Р'аст дьготьн. Әw
диwanкьрьне у шәр'е хвәда сәр р'астийе йә. ¹² Ч'әвед
wi мина алава егьр бун у гәләк т'ащ ль сәре wi бун.
Навәк сәр wi ньвисар бу, кө пештьри wi т'ө кәси

---

* 19:10 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Шә'дәтийе бона Иса дьдьн».

** 19:10 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Чьмки шә'дәтийа Иса әw
р'öh'e п'ехәмбәртийе йә». «Шә'дәтийа Иса» аһа жи те фә'мкьрьне:
«Шә'дәти бона Иса». Һьн жи ве щөмла пашьн фә'м дькьн чава хәбәра
мьляк'әт ә, нә кө йа Йуһ'әнна.

нъзаньбу. ¹³ К'ьнщэкэ хунеда кьри ле бу у наве ви Хэбэра Хwэде бу. ¹⁴ Ордийед э'змен жи ль һэспед бозэ сийар к'ьтанед чил-qэрqашэ паqьж ль ван пэй ви дьчун. ¹⁵ Жь дэве ви шурэки туж дэрдьк'эт, wэки ль мьлэта хэ. Эwe пе шьвдара һ'эсьни шьвантийе ль ван бькэ, ви һ'эwзе шэрава хэзэба Хwэдейе һ'эму Зорайийеда ван бьһ'ьнщър'инэ. ¹⁶ Ль сэр к'ьнща ви, сэр һета ви навэк ньвисар бу: П'АДШЕ П'АДША У ХОДАНЕ ХОДАНА.

¹⁷ Һьнге мьн мьльйак'этэк дит, эw ль сэр р'ойе сэкьни бу, бь дэнгэки бьльнд кьрэ гази у готэ һ'эму тэйрэдед кё һэwеда дьфьр'ьн: «Wэрьн быщвььнэ шайийа Хwэдейэ мэзын, ¹⁸ wэки һун щьнйазед п'адша, сэрдара, мерхаса у бэрэт'ед һэспа, оса жи щьнйазед сийаред ван у һ'эму мэрьва, аза у хёлама, бьч'ук у мэзына бьхwьн».

¹⁹ Һьнге мьн эw щэ'нэwьр у п'адшед дьнйайе ордийед ванва ль щики щьвийайи дитьн, wэки шэр'е хwэ т'эви ви сийаре һэспе боз у ордийа wива бькьн. ²⁰ Һьнге эw щэ'нэwьр т'эви ви п'ехэмбэре дэрэw дил һатьнэ гьртъне, йе кё ль бэр ви щэ'нэwьри нишанед э'щэб дькьрьн. Эwi бь ван кьра эw хальфандьн, йед кё нишана щэ'нэwьр qэбул кьрьн у сэре хwэ ль бэр һ'эйкэле ви данин. Щэ'нэwьр у п'ехэмбэре дэрэw жи сахэ-сах һатьнэ авитьне нав гола агьре к'ьрк'утейи дьшьхөлэ. ²¹ Эwед майин жи пе ви шуре кё жь дэве сийаре һэспе боз дэрдьк'эт, һатьнэ коштъне у һ'эму тэйрэдэ жь щьнйазед ван т'ер бун.

П'адшатийа һ'эзар сали

20 ¹ Һьнге мьн дина хwэ даие, ва мьльйак'этэк жь э'змен дьһатэ хwаре, к'ьлита гэлийе һэй-вайе у зьнщирэкэ мэзын дэсте wида бу. ² Эwi эw зийа гьрт, аwа готи эw мэрэ бэре, кё хwэха Мирещьн у Шэйт'ан

э у һ'эзар сали гьреда. ³ Эви эв авитэ гэлийе һэй-вайе, сэр ви к'элит кър у мор лехьст, вэки иди мьлэта нэхальфинэ, һ'эта һ'эзар сал т'эмам бэ. Пэй we йэкер'а эв гэрэке бона вэхтэки кын бе бэр'дане.

⁴ Ђынге мьн к'орси дитьн кё эв ль сэр ван р'уныштън, к'ижанар'а һатэ дайине, вэки диwane бькьн. Оса жи мьн р'öh'ед ван дитьн, сэре к'ижана бона шэ'дэтийа Иса у бона хэбэра Хвэде һатьбунэ лехьстьне, к'ижана сэре хвэ ль бэр щэ'нэвьр у һ'эйкэле ви данэнибун у нэ жи нишана ви һьлдабунэ сэр э'ни йан дэсте хвэ. Эвана дуса сах бун у т'эви Мэсиһ һ'эзар сали п'адшати кьрн. ⁵ (Ле эв мьрийед майин сах нэбун, һ'эта һ'эзар сал т'эмам бу.) Эв э р'абуна мьрийайэ пешьн. ⁶ Хвэзьли у бöhörти-жьбарэ йэ, эве кё п'ара ви т'эви р'абуна мьрийайэ пешьн һэйэ. Мьрна дёда ль сэр ван һ'өкөм накэ, ле эве бьбьнэ к'аһинед Хвэде у Мэсиһ у we т'эви ви һ'эзар сали п'адшатийе бькьн.

Ахьрийа Мирещън

⁷ Гава һ'эзар сал т'эмам бэ, Мирещън we жь зьндана хвэ бе бэр'дане, ⁸ эве дэрк'эвэ, вэки ван мьлэтед һэр чар қөлбед дьнеда, ава готи Гог у Магоге бьхальфинэ у ван бона шэр' ль щики бьцьвинэ. Р'эқэма ван we мина қума дэве бэ'ре бэ. ⁹ Эвана we т'эмамийа э'рде бэла бьн у дора варгэһе ордийа щьмэ'та Хвэде у бажаре һ'ьзкьри бьгьрн. Ле жь э'мен агьре бьбарэ, ван һ'уфи хвэ кэ. ¹⁰ Эв Мирещъне кё эв хальфандьн, we бе авитьне нава гола агьре к'ьрк'уте, ви щийе кё щэ'нэвьр у п'ехэмбэре дэрэw теда нэ. Ль вьр we шэв у р'ож, һ'эта-һ'этайе бьчэрчьрн.

Диwana хьлазийе

¹¹ Ёнгe мьн т'эхтэки мээьни чили-қарқаш дит у йэк ль сэр р'уньшьтбу. Э'рд у э'зман жь бэр ви бэтавэбун у дэwса ван к'ьфш нэбу. ¹² We ёнгe мьн мьрийед бьч'ук у мээьн дитьн кё ль бэр т'эхт сэкьни бун. К'ьтеб вэбун у к'ьтебэкэ дьн жи вэбу, аwа готи к'ьтеба жийине. Диwana мьрийа анэгори ван кьред ванэ к'ьтебада ньвисар hatэ кьрьне. ¹³ Бэ'ре мьрийед хwэ дан, Мьрьне у Дийаре Мьрийа жи мьрийед хwэ дан. Диwana һэр мэрвьэки жь ван анэгори кьрьнед ван hatэ кьрьне. ¹⁴ Ёнгe Мьрьн у Дийаре Мьрийа hatьнэ авитьне нава гола егьр. Эв гола егьр мьрьна дёда йэ. ¹⁵ У наве к'е ве к'ьтеба жийинеда ньвисар т'ёнэбу, эw hatэ авитьне нава гола егьр.

Э'рд у э'змане ну

21 ¹ Ёнгe мьн э'рд у э'зманэки ну дитьн, чьмки э'рд у э'змане бэре дэрбаз бун у иди бэ'р т'ёнэбу. ² Мьн дина хwэ дайе, ва жь э'змен Бажаре Пироз, Оршэлима ну мина букэкэ хеликьри бона дэргистийе хwэ хэмьли жь Хwэдеда дьhatэ хwаре. ³ Мьн жь т'эхт дэнгэки бьльнд бьһист кё дьгот: «Ва коне Хwэде нава мэрьвада йэ! Эwe хwэха нав wанда бьжи, эwана we бьбьнэ щьмэ'та ви у Хwэде хwэха жи we т'эви ван бьминэ, чаwа Хwэдейе ван*». ⁴ Эwe жь ч'эвед ван һ'эму һесьред ван пақьж кэ у иди мьрьне т'ёнэбэ, нэ шин, нэ гьри, нэ еш-ешук, чьмки тыштед бэре дэрбаз бун».

---

* 21:3 «Чаwа Хwэдейе ван» бь йунани хэбэр бь хэбэр аһа йэ: «У бьбэ Хwэдейе ван». Ле нав дэстньвисаред һьнэкада эв т'онэ.

⁵ Ынге эви ль сэр т'эхт р'унышти гот: «Ва эз һәр тышти ну чедькым». У мыр'а гот: «Бьньвисэ, чьмки эв хэбэрнэ амьн у р'аст ын». ⁶ Ёса жи готэ мын: «Һәр тышт һатэ сери. Эз ым Алфа^ф у Омега, Дэстпобун у Ахьри. Эзе йед т'и, жь канийа ава жийине бехэқ бьдьмэ вэхварьне. ⁷ Эве кө сэрк'эвэ, һәр тыште п'ара ви бьк'эвьн, эзе бьбьмэ Хвэдейе ви, эве жи бьбэ лауе мын. ⁸ Ле п'ара тьрсонэка, беамьна, к'ьрет-һ'эрама^ф, меркөжа, бенамуса, сербаза, п'утп'арьста у һ'эму дэрэвина уе гола агьре кө к'ьрк'утева дьшэвьтэ бьк'эвэ. Эв э мьрьна дөда».

Бажаре Оршэлима ну

⁹ Мьльйак'этэки жь ван һэр һ'эфт мьльйак'эта, йед кө һ'эфт т'асед ванэ һ'эфт бэлайед хьлазийева т'жи һэбун, һат т'эви мын хэбэр да у гот: «Wэрэ ве дэре, эзе буке нишани тэ кьм, дэргистийа Бэрх». ¹⁰ Ынге Р'өһ'е Пироз һатэ сэр мын, ви эз бьрьмэ сэр ч'ийаки мэзьни бьльнд у Бажаре Пироз, Оршэлим нишани мын да, кө жь э'мен Хвэдеда дьһатэ хваре. ¹¹ Р'умэта Хвэде нав вида шэwқ дьда, эw р'онайи мина кэвьре қимэт бу, мина кэвьре йаспис, мина хьрустал бу. ¹² Сура ви мэзьн у бьльнд бу, донздэһ дэргэһи бу у ль бэр дэргэһа донздэһ мьльйак'эт һэбун. Ль сэр дэргэһа навед һэр донздэһ қэбилед зар'ед Исраел ньвисар бун. ¹³ Жь алийе р'өһьлатева се дэргэһ, жь алийе бак'урева се дэргэһ, жь алийе башурева^ф се дэргэһ у жь алийе р'оавайева се дэргэһ һэбун. ¹⁴ Донздэһ һ'имед сура бажер һэбун, ль сэр ван һэр донздэһа навед һэр донздэһ шандийед Бэрх ньвисар бун.

¹⁵ Дэсте ви мьльйак'этида, йе кө т'эви мын хэбэр дьда бона чапкьрьне қамишэки зер'ин һэбу, wэки бажер, дэргэһед ви у сура ви чап кэ. ¹⁶ Бажар чар

гошә бу, дьрежайийа бажер вәкә бәрайийе бу. Әви бажар бь ви қамиши чап кьр, донздәһ һ'эзар мәйдан* дәрк'әт. Дьрежайи, бәрайи у бьльндайи вәкә һәв бун. ¹⁷ Мьльйак'әт сура бажер пе чапкьрьна мәрвьайе чап кьр, бьльндайийа we бу сәд чьл чар зәнд*. ¹⁸ Әв сур жь кәвьре йаспис һатьбу чекьрьне у бажар хвәха жь зер'е хаси мина шушә зәлал бу. ¹⁹ һ'имед сура бажер бь һәр щур'ә кәвьред хасә қимәт һатьбунә хәмьландьне.

Һ'име пешьн йасписе сьпи бу,
 йе дөда сафире шин,
 йе сьсийа халкедоне к'әске вәкьри,
 йе чара зьмруде к'әск,
²⁰ йе пенща сардонуксе сор,
 йе шәша сардийоне соре тә'ри,
 йе һ'әфта кәвьре зер'ин,
 йе һ'әйшта зьмруде шин,
 йе нәһа топазе қич'ьк,
 йе дәһа хьрисопрасе к'әск,
 йе йанздәһа йақуте ширк,
 йе донздәһа аместисе ширке вәкьри.*

---

* 21:16 «Донздәһ һ'эзар мәйдан» һ'әсабе ньһа дькә дө һ'эзар дөсьд километьр.

* 21:17 «Сәд чьл чар зәнд» бь һ'әсабе ньһа дькә шест пенщ метьр. Зәнд we дәме 45 санти бун, аһа готи незики нив метьри.

* 21:20 Жь ван кәвьра к'ижан р'ожа иройин нәнас ьн, навед ван жь йунани һатьнә ньвисаре. Мәсәлә: Халкедон, сардонукс, хьрисопрас, сардийон. Бона халкедон у сардийон бь заравед дьн һьнәк бавәр дькьн кө әв щур'ә-щур'ә әқид ьн. һьнәк шьк сәр р'әнгед чәнд кәвьра һәйә.

²¹ Һәр донздәһ дәргәһ донздәһ дөр' бун, һәр дәрик жь дөр'әки бу у майдана бажер жь зер'е хаси мина шуше зэлал бу.

²² Мьн бажерда п'арьстгәһ нәдит, чьмки Хөдан Хwәдейе һ'әму Зорайийе у Бәрх п'арьстгәһа wi нә. ²³ Бажар нә һ'әwще тә'ве у һиве бу кө р'онайи бьдане, чьмки р'умәта Хwәде wi р'онайи дькә у Бәрх ч'ра wi йә. ²⁴ Мьлэт we р'онайа wiда бьгәр'ьн у п'адшед дьнйайе we р'әwш-р'умәта хwә биньнә нава wi. ²⁵ Дәргәһед wi we т'ө щар нәйенә гьртъне, чьмки ль wьр т'ьме we р'ож бә, шәве т'өнәбә. ²⁶ We р'умәт у һөрмәта мьләта биньнә нава wi. ²⁷ Qәт тыштәки һ'әрам we нәк'әвә бажер, нә жи йед кө к'ьретийе у дәрәwa дькьн we бьк'әвьне, т'әне әвед кө к'ьтеба Бәрхейә жийинеда һатьнә ньвисаре.

22 ¹ Паше wi мьлйак'әти ч'әмәки ава жийине, мина хьрустале зэлал нишани мьн кьр, кө жь т'әхте Хwәде у Бәрх дәрдьк'әт у нава майдана бажерва дьк'ьшийа. ² Ль һәр дө алийед ч'ем дара жийине* һәбу, кө донздәһ щур'ә бәр дани у һәр мәһ бәре хwә дьда. Бәлгед^ф we даре бона қәнщбуна мьләта бун. ³ Иди тыште ньфьр'лебуийи ль wьр we т'өнәбә.

Т'әхте Хwәде у йе Бәрх we нав бажерда бә у хөламед wi we жер'а хьзмәтк'арийе бькьн. ⁴ Әwe р'уйе wi бьбиньн у наве wi we ль сәр ә'нийа ван һәбә. ⁵ Иди шәве ль wьр т'өнәбә, we р'онайа ч'ьре у р'ойе кер нәйен, чьмки Хөдан Хwәде we ль ван р'онайи кә у һ'әта-һ'әтайе п'адшатийе бькьн.

---

* 22:2 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Даред жийине». һәзәқел 47:12.

Һатъна Иса Мәсиһ

⁶ Ұи мьлайак'әти мьнр'а гот: «Әв хәбәрнә амьн у р'аст ын. Хөдан Хвәдейе кө Р'өһ'e хвә дьдә п'ехәмбәра*, мьлайак'әте хвә шанд, вәки тыштед кө we зутьре бьқәвьмьн нишани хөламед хвә кә».

⁷ Иса дьбежә: «Ва йә әзе зутьре бем.

Хвәзи ль ви, йе кө хәбәред п'ехәмбәртийед ве к'ьтебеда хвәй дькә!»

⁸ Мьн Йуһ'әнна әв йәкана бьһистьн у дитьн. У чахе мьн әв бьһистьн у дитьн, дәвәр'у чумә ньге ви мьлайак'әти, йе кө әв тышт нишани мьн кьрьн, вәки сәре хвә ль бәр ви дайнъм. ⁹ Ле әви мьнр'а гот: «Ве йәке нәкә! Әз жи һәвал-хөламәки мина тә у ван бьред тә п'ехәмбәра у ван һ'әмуйа мә, йед кө хәбәред ве к'ьтебе хвәй дькьн. Сәре хвә ль бәр Хвәде дайнә».

¹⁰ Сәрда жи мьнр'а гот: «Хәбәред п'ехәмбәртийейә ве к'ьтебеда вәнәшерә, чьмки вәхт незик ә. ¹¹ Әве кө нәһәдийе дькә, бьра һе нәһәдийе бькә, әве кө к'ьрет ә, бьра һе к'ьретийе бькә, әве кө р'аст ә, бьра һе р'астийе бькә у әве кө пироз ә, бьра һе пироз бә».

¹² Иса дьбежә: «Ва йә әзе зутьре бем у хәлата мьн дәсте мьнда йә, вәки анәгори кьрьнед һәр йәки бьдьмә ви. ¹³ Әз ьм Алфа^ф у Омега, Йе Пешьн у Йе Пашьн, Дәстпелун у Ахьри».

¹⁴ Хвәзи ль ван, йед кө чөхед хвә шуштьнә*, вәки изьна ван һәбә, жь бәре дара жийине бьхвьн у

---

* 22:6 Аһа жи те ф'әмкьрьне: «Хөдан Хвәдейе р'өһ'e п'ехәмбәра».

* 22:14 Нав дәстньвисаред һьнәкада дәвса «чөхед хвә шуштьнә» «т'әмийед ви дьқәдиньн» һәйә.

дэргәһед бажерр'а бык'эвьнә һындөр!¹⁵ Ле сә-куч'ык, сербаз, бенамус, меркөж, п'утп'арьст у һәр кәсе кӧ дәрәва һ'ыз дькә у дәрәва дькә, әве дәрва бьминә.

¹⁶ «Мьн, Иса, мьльйак'әте хвә шанд, вәки шә'дәтийа ван тышта нава щьвинада бьдә. Эз Р'ык'ьнийат^ф у Бәрәка Давьд ым у эз стәйрка шәwqә сьбәһе зу мә».

¹⁷ Р'öh' у бук дьбежын: «Wәрә!» Әве кӧ дьбьһе бьра бежә: «Wәрә!» Әве кӧ т'и йә бьра бе, әве кӧ ава жийине дьхвазә бьра беһәq бьстинә.

Пашготын

¹⁸ Эз шә'дәтийе дьдьмә һәр кәсе кӧ хәбәрәд п'ехәмбәртийейә ве к'ьтебеда дьбьһе: һәгәр йәк тыштәки сәр ванда зедә кә, Хвәде жи ван бәлайед кӧ ве к'ьтебеда һьвисар ын we сәр вида зедә кә. ¹⁹ У һәгәр йәк жь хәбәрәд п'ехәмбәртийейә ве к'ьтебеда тыштәки кем кә, Хвәде жи we п'ара ви жь дара жийине у жь Бажаре Пироз кем кә, бона к'ижана ве к'ьтебеда һьвисар ын.

²⁰ Әви кӧ шә'дәтийа ван тышта дьдә, дьбежә: «Бәле, эзе зутьре бем». Амин! Wәрә, йа Хӧдан Иса.

²¹ К'әрәма Хӧдан Иса һ'әмуйар'а* бә.

---

* 22:21 Нав дәстньвисаред һьнәкада дәwса «һ'әмуйар'а» «щьмә'та Хвәдер'а» йан жи «һ'әму щьмә'та Хвәдер'а» һәйә.